

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 27. dubna 2023
Č. j. 2023 / 50294 / 570
Ke sp.zn. Sp/2021/111/573
Počet stran: 63

P Ř Í K A Z

Česká národní banka (dále také „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“), a orgán dohledu podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“), rozhodla podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), ve spojení s ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v řízení vedeném se společností Fair Credit Czech s.r.o., IČO 044 55 835, se sídlem Kubánské náměstí 1391/11, 100 00 Praha 10 - Vršovice, takto:

Společnost Fair Credit Czech s.r.o., IČO 044 55 835, se sídlem Kubánské náměstí 1391/11, 100 00 Praha 10 - Vršovice, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru byla uznána vinnou tím, že

- (i) a) v období od 2.3.2020 do 30.8.2020 v celém vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (_____ – č. smlouvy _____ ze dne 2.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 2.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 2.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 3.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 14.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 19.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 23.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 6.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 9.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 21.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 27.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 4.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 25.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 1.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 5.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 9.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 15.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 25.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 29.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 2.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 7.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 14.7.2020, _____ – č. smlouvy _____)

_____ ze dne 21.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 27.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 28.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 3.8.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 14.8.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 24.8.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 27.8.2020 a _____ – č. smlouvy _____ ze dne 30.8.2020) poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- v 5 případech ze vzorku ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____, _____, _____, _____ a _____) nebyl řádně doložen pravidelný měsíční příjem/část měsíčního příjmu žadatele, který byl zohledněn při posouzení úvěruschopnosti,
- ve 2 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____ a _____) zohlednila bez odůvodnění ve výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita výši příjmu, která neodpovídala doloženým podkladům,
- ve 4 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____, _____, _____ a _____) zohlednila ve výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita příjem, který nemůže sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru,
- ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka zohlednila pouze prohlášenou výši osobních výdajů a příp. prohlášenou výši výdajů na nezaopatřené dítě/děti žijících ve společné domácnosti,
- v 6 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____ a _____) neověřila výši výdajů na bydlení,
- ve 4 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____, _____, _____ a _____) neověřila prohlášenou výši dalších typů výdajů zaznamenaných v kartě zákazníka,
- ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka neověřovala výši měsíčních závazků žadatele,
- v 1 případě ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smlouvy _____) řádně nezohlednila při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita výši zjištěných závazků z doložených dokumentů,

- ve 2 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____ a _____) řádně nezohlednila při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita výši stávajících závazků ze smluv o úvěru, které byly uzavřeny u účastníka řízení,
- v 6 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____ a _____) neověřila informaci o probíhajícím exekučním řízení proti žadateli o úvěr a nezjistila případnou výši měsíční úhrady žadatele v rámci takového řízení, v důsledku čehož nebyly tyto závazky zohledněny při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita,
- v 5 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka (č. smluv _____, _____, _____, _____ a _____) nezjistila a neověřila stávající závazky žadatelů, čímž nezjistila skutečné finanční zatížení těchto žadatelů, a v dokumentu Bonita výrazně podhodnotila výši stávajících závazků při výpočtu použitelného příjmu,

b) v období od 3.3.2020 do 20.8.2020 v celém vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (_____ – č. smlouvy _____ ze dne 3.3.2020, _____ - č. smlouvy _____ ze dne 4.3.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 22.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 28.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 7.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 12.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 8.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 30.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 7.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 24.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 4.8.2020 a _____ – č. smlouvy _____ ze dne 20.8.2020) poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- v 7 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____ a _____) neměla k dispozici žádné podklady, ze kterých by mohla ověřit předpoklad udržitelnosti příjmu žadatele o úvěr po celou dobu splácení poskytovaného úvěru a ve 2 případech z těchto 7 případů (č. smluv _____ a _____) nezohlednila sdělenou informaci žadatelem, že v průběhu splácení úvěru dojde ke skončení pracovního poměru uzavřeného na dobu určitou,
- v 8 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____ a _____) započítala jako osobní výdaje žadatele o úvěr paušálně

stanovenou částku životního minima na jednotlivce podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, platnou do 31.3.2020 bez ověření skutečné výše těchto výdajů a nadto v 7 případech z těchto 8 případů (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____ a _____) u úvěrů sjednaných po 1.4.2020 započítala výši osobních výdajů, která neodpovídala ani výši životního minima,

- ve 2 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (č. smluv _____ a _____) započítala jako výdaje na bydlení paušálně stanovenou minimální částku 4 000 Kč bez ověření skutečné výše těchto výdajů,
- v 6 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____ a _____) započítala na každé prohlášené dítě žadatele paušálně stanovenou minimální částku 2 000 Kč bez ověření skutečné výše výdajů odpovídající individuálním potřebám dítěte,
- v 1 případě ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (č. smlouvy _____) nezohlednila při posuzování úvěruschopnosti skutečnost plynoucí z výpisů z bankovního účtu, že žadatel o úvěr je účastníkem hazardních her,
- v 6 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____ a _____) při posuzování úvěruschopnosti nezohlednila částky splátek jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů, případně načerpaných úvěrů od jiných poskytovatelů nebo je nezohlednila v odpovídající výši, když měla informace o těchto závazcích k dispozici z předložených výpisů z účtů žadatelů o úvěr,

c) v období od 22.4.2020 do 20.8.2020 v celém vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (_____ – č. smlouvy _____ ze dne 22.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 30.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 5.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 22.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 16.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 2.7.2020, _____ - č. smlouvy _____ ze dne 24.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 13.8.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 22.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 23.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 24.4.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 4.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 12.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 13.5.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 17.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 22.6.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 14.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 14.7.2020, _____ – č. smlouvy _____ ze dne 18.8.2020 a _____ – č. smlouvy _____ ze dne

20.8.2020) poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- v 1 případě ze vzorku 20 smluv (č. smlouvy _____) o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička neměla k dispozici dostatečné doklady osvědčující prohlášený příjem žadatele o úvěr,
- ve 2 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____ a _____) nebyl příjem žadatele o úvěr doložen řádně a dostatečně v takové výši, v jaké byl zahrnut do hodnocení úvěruschopnosti, resp. kalkulátoru bonity,
- v 19 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____ a _____) neověřila výši výdajů na bydlení podle aktuálního dokladu v době podání žádosti o úvěr,
- ve 13 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____ a _____) neměla prohlášené další výdaje žadatele o úvěr doložené výpisem z bankovního účtu či jiným dokladem pro ověření ostatních výdajů žadatele o úvěr,
- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____ a _____) nebyly doložené doklady dostačující pro řádné ověření dalších výdajů žadatele o úvěr,
- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____ a _____) byly výdaje žadatele o úvěr doloženy aktuálním výpisem z bankovního účtu, přesto zahrnula do hodnocení úvěruschopnosti v kalkulátoru bonity náklady predikce, resp. minimální výdaje,
- v 11 úvěrových případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____ a _____) vycházela při hodnocení úvěruschopnosti z prohlášené výše závazků, aniž by informaci o existenci a výši závazků žadatele ověřila dokladem ze strany žadatele o úvěr či jiným relevantním způsobem,
- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____ a _____) vycházela při hodnocení úvěruschopnosti z prohlášené výše závazků, neboť závazky byly ze strany žadatele o úvěr doloženy nedostatečně anebo nebyly doloženy aktuálním dokladem a nebyly ani ověřeny jiným relevantním způsobem,

- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____, _____ a _____), u nichž byly závazky žadatele prohlášeny ve výši, která odpovídala výši u ní vedených souběžných závazků, neověřila primárně od žadatele, ale ani jiným relevantním způsobem, existenci případných dalších závazků těchto žadatelů,
 - ve 2 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____ a _____) disponovala informacemi o závazcích, resp. dluzích žadatele o úvěr patrných z doložených výpisů z bankovního účtu, avšak tyto závazky řádně nevyhodnotila a nezohlednila při posouzení úvěruschopnosti v kalkulátoru bonity,
 - ve 2 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička (č. smluv _____ a _____) řádně nezjistila, neověřila a nezohlednila při posouzení úvěruschopnosti existující úvěry u jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů,
- (ii) nesplnila požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru,
- když v období od 1.3.2020 do 31.8.2020 u produktu Fajnpůjčka a Fajnpůjčka MAX neudržovala zavedená pravidla a postupy pro zjištění a ověření příjmů, výdajů a závazků žadatelů o úvěr, které byly stanoveny vnitřním předpisem Směrnice č. 17/2018 - Pravidla posuzování úvěruschopnosti a dále ani nezavedla jiná přiměřená a účinná pravidla a postupy pro hodnověrné osvědčení splnění povinnosti řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů,
 - a když v období od 15.4.2020 do 31.8.2020 u produktu Tetička nezavedla a neudržovala přiměřená a účinná pravidla pro posuzování úvěruschopnosti týkající se zjištění a ověření příjmů, výdajů a závazků žadatelů o úvěr, a to i ve vztahu k odložené platbě,

č í m ž p o r u š i l a

- i) ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ,
- ii) ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ,

a d o p u s t i l a s e

- i) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ,
- ii) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ,

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ pokuta ve výši 3 000 000 Kč (tři milióny korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

A. Identifikace účastníka řízení

1. Společnost Fair Credit Czech s.r.o., IČO 044 55 835, se sídlem Kubánské náměstí 1391/11, 100 00 Praha 10 - Vršovice (dále jen „účastník řízení“) je zapsána v registru České národní banky od 16.1.2018 jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru.
2. Předmětem podnikání účastníka řízení je podle výpisu z obchodního rejstříku výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru.¹

B. Skutková zjištění a vyjádření správního orgánu

3. Účastník řízení poskytuje nezajištěné neúčelové spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení. Žádost o úvěr lze podat prostřednictvím jeho webových stránek www.faircredit.cz a www.teticka.cz, telefonického hovoru a nebo vázaných zástupců.
4. V kontrolovaném období od 1.3.2020 do 31.8.2020² účastník řízení poskytoval nezajištěné neúčelové spotřebitelské úvěry především pod obchodními názvy a) Fajnpůjčka, b) Fajnpůjčka MAX, varianta PLUS³ a c) Online úvěr Tetička.
 - a) Fajnpůjčka
5. Jedná se o vícesplátkový, nezajištěný, neúčelový úvěr ve výši od 4 000 Kč do 70 000 Kč na dobu 45, 60 nebo 80 týdnů. Úvěr se standardně čerpá⁴ i splácí v hotovosti, a to prostřednictvím samostatných zprostředkovatelů nebo vázaných zástupců. Splácení probíhá v týdenních splátkách. Každá splátka se skládá z poměrných částí jistiny, úroku, administrativního poplatku za poskytnutí úvěru, odměny za hotovostní inkaso⁵ a v případě, že bylo sjednáno životní pojištění nebo byla sjednána asistenční služba, také poplatku za tyto doplňkové služby. Zápůjční úroková sazba činí v případě úvěru na 45 týdnů 35,53 % p.a., na 60 týdnů 32,15 % p.a. a na 80 týdnů 20,74 % p.a. Administrativní poplatek za poskytnutí úvěru je stanoven na 20 % z jistiny za celou dobu trvání úvěru. RPSN úvěru je od 163,05 % do 254,04 %.

¹ Viz informace dostupné z veřejného rejstříku na webových stránkách www.justice.cz.

² V případě produktu Tetička bylo kontrolované období od 15.4.2020 do 31.8.2020. Od 15.4.2020 účastník řízení začal nabízet produkt Tetička.

³ U produktu Fajnpůjčka MAX existují ještě varianty STANDARD a KONSOLIDACE. První z nich účastník řízení poskytuje v řádu jednotek kusů ročně (v kontrolovaném období se jednalo o 0,5 % poskytnutých úvěrů), druhou v kontrolovaném období neposkytl ani jednou.

⁴ Stávající zákazníci mohou tento typ úvěrů čerpat i/nebo splácet bezhotovostně. V kontrolovaném období se jednalo o 0,2 % poskytnutých úvěrů.

⁵ V případě, že je úvěr splácen hotovostně.

b) Fajn půjčka MAX, varianta PLUS

6. Jedná se o vícesplátkový, nezajištěný, neúčelový úvěr ve výši od 20 000 Kč do 150 000 Kč na dobu 12, 18, 24, 30 nebo 36 měsíců. Úvěr se čerpá i splácí bezhotovostně, splácení probíhá v měsíčních splátkách. Každá splátka se skládá z poměrných částí jistiny, úroku, administrativního poplatku za poskytnutí úvěru a v případě, že bylo sjednáno životní pojištění, také poplatku za tuto doplňkovou službu. Zápůjční úroková sazba činí v případě úvěru na 12 měsíců cca 55,45 % p.a., na 18 měsíců cca 59,75 % p.a., na 24 měsíců cca 60,75 % p.a., na 30 měsíců 59,20 % p.a. a na 36 měsíců cca 56,70 % p.a. Administrativní poplatek za poskytnutí úvěru činí v případě úvěru na 12 měsíců 6 000 Kč, na 18 měsíců 9 000 Kč, na 24 měsíců 12 000 Kč, na 30 měsíců 15 000 Kč a na 36 měsíců 18 000 Kč. RPSN úvěru je od cca 83 % do cca 163 %.
7. Účastník řízení umožňuje, pouze u této varianty, tzv. splátkové prázdniny, tj. bezplatné prodloužení splatnosti aktuální i všech následujících splátek na žádost spotřebitele o jeden měsíc, při splnění v úvěrové smlouvě sjednaných podmínek. Jak je uvedeno výše, úvěr Fajn půjčka MAX lze čerpat s doplňkovou službou, kterou je životní pojištění Credit Life, sjednávané za účelem pojištění schopnosti splácet.

c) Online úvěr Tetička

8. Jedná se o jednosplátkový, nezajištěný, neúčelový úvěr ve výši od 1 000 Kč do 20 000 Kč na dobu od 5 do 30 dní. Úvěr se čerpá i splácí bezhotovostně. Splátka se skládá z jistiny a „poplatku za zpracování žádosti a poskytnutí Zápůjčky“, který činí při splatnosti 5 až 6 dní 15 % jistiny, 7 až 13 dní 20 % jistiny, 14 až 20 dní 30 % jistiny a 21 až 30 dní 38 % jistiny. RPSN úvěru je od cca 4 933 % do cca 2 697 281 %.
9. V případě úvěru Tetička nabízí účastník řízení za poplatek prodloužení doby splatnosti.

Informační systémy

10. Účastník řízení při správě a poskytování úvěrových produktů používá dva informační systémy – FIS a CLOUDCREDIT.⁶
11. Informační systém FIS slouží pro správu a poskytování úvěrových produktů, které se převážně poskytují prostřednictvím obchodní sítě. V tomto informačním systému se odehrávají všechny klíčové agendy a procesy spojené se zákazníky a úvěry (zadávání kontaktů a zákazníků, skóring, evidence zákazníků a úvěrů, vyúčtování, generování smluvní dokumentace, vymáhání pohledávek, insolvence, zákaznický portál a mnoho dalších procesů). Zároveň má tento systém integrace do externích informačních systémů (ERP⁷, nebankovní registry, registr exekucí a insolvenčí, napojení na systémy pro rozesílání SMS, emaily atd.). V tomto primárním systému pracuje převážná část zaměstnanců účastníka řízení a také externích spolupracovníků.
12. Informační systém CLOUDCREDIT systém pro správu a poskytování úvěrových produktů, které se poskytují online skrze síť Internetu. V tomto informačním systému se odehrávají všechny klíčové agendy a procesy spojené se zákazníky a úvěry (zadávání kontaktů

⁶ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2020/120379/CNB/650, soubor CNB_-_vyzva_c_1.pdf.

⁷ ERP, anglicky Enterprise Resource Planning, česky Plánování podnikových zdrojů nebo někdy též ERP systém, je označení informačního systému, jímž podnik (nebo jiná organizace) za pomoci počítače řídí a integruje všechny nebo většinu oblastí své činnosti, jako jsou plánování, zásoby, nákup, prodej, marketing, finance, personalistika, atd.

a zákazníků, skóring, evidence zákazníků a úvěrů, vyúčtování, generování smluvní dokumentace, vymáhání pohledávek, zákaznický portál a mnoho dalších procesů). Zároveň má tento systém integrace do externích informačních systémů (nebankovní registry, registr exekucí a insolvenčí, napojení na systémy pro rozesílání SMS, emaily atd.). V tomto primárním systému pracují pouze zaměstnanci účastníka řízení.

13. Informační systém FIS je využíván účastníkem řízení při poskytování produktů Fajn půjčka a Fajnpůjčka MAX a informační systém CLOUDCREDIT je využíván při poskytování on-line produktu Tetička. Účastník řízení umožnil⁸ po dobu kontroly správnímu orgánu dálkový přístup do obou výše uvedených informačních systémů.

Ad výrok (i)

Právní úprava⁹

14. Pole ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ má účastník řízení jako poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě **nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele**, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z **výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet**.
15. Podle ustanovení § 86 odst. 2 ZSÚ poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů.
16. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 téhož zákona.

Zjištění správního orgánu včetně vyjádření správního orgánu

a) Fajnpůjčka

17. Účastník řízení podle svého sdělení ověřuje schopnost žadatele splácet úvěr po celou dobu trvání smluvního vztahu na týdenní bázi, a to v rámci pravidelných návštěv obchodního zástupce příp. zaměstnance v domácnostech spotřebitelů za účelem výběru inkasa splátek.¹⁰
18. Z výše uvedeného sdělení je patrné, že účastník řízení neprovádí ověření udržitelnosti příjmu jednotlivých žadatelů o úvěr před uzavřením smlouvy o úvěru.
19. Obchodní zástupce (vázaný zástupce, samostatný zprostředkovatel) účastníka řízení při návštěvě domácnosti žadatele vyplňuje kartu zákazníka, do které může být zaznamenána mj. výše těchto měsíčních výdajů a závazků: 1. Výdaje na bydlení, 2. Osobní výdaje,

⁸ Přijato dne 1.10.2020, č.j. 2020/122414/CNB/650, soubor Navod_pro_pripojeni_do_informacnich_systemu_spolecnosti_Fair_Credit_Czech.pdf.

⁹ Správní orgán dodává, že ZSÚ byl novelizován zákony č. 186/2020 Sb., č. 237/2020 Sb., č. 353/2021 Sb. a č. 96/2022 Sb., avšak vzhledem ke skutečnosti, že novelami ZSÚ nedošlo ke změně ustanovení, která jsou předmětem toho příkazu, tak správní orgán pro přehlednost dále uvádí jen „ZSÚ“.

¹⁰ Přijato dne 30.11.2020, č.j. 2020/142848/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis.pdf.

3. Spoření/pojištění, 4. Vyživovací povinnost, 5. Splátky úvěrů zápůjček, 6. Další výdaje. Účastník řízení následně zohledňuje jednotlivé typy a výši výdajů a výši závazků v dokumentu Bonita, který je podkladem pro vyhodnocení úvěruschopnosti, vč. výpočtu použitelného příjmu.

20. Účastník řízení k tomu uvedl¹¹, že žadatel o úvěr dokládá pouze některé výdaje zaznamenané v kartě zákazníka s tím, že se jedná zejména o výdaje spojené s bydlením (nájem, SIPO, výdaje za elektřinu a plyn apod.).

21. Ilustrativní příklad vypočtu Bonity¹²

Bonita		
Datum výpočtu 30. 8. 2020	Platný záznam ☒	Odpočet spl. z konsolidace 0,00 Kč
Mzda 20 000,00 Kč	Výdaje na bydlení 3 500,00 Kč	<div style="border: 1px solid #00a0e3; padding: 5px;"> <p>Použitelný příjem 9 500,00 Kč</p> <p>Příjmy celkem 20 000,00 Kč</p> <p>Celkem výdaje 10 500,00 Kč</p> </div>
Další příjmy zákazníka 0,00 Kč	Osobní výdaje 4 000,00 Kč	
Státní podpora - hlavní 0,00 Kč	Spoření/pojištění 0,00 Kč	
Státní podpora - vedlejší 0,00 Kč	Splátky/půjčky/alimenty 3 000,00 Kč	
Další příjmy - vedlejší 0,00 Kč	Vyživovací povinnost 0,00 Kč	
	Vyživovací povinnost - další osoby 0,00 Kč	
	Splátky úvěrů dle registru 0,00 Kč	Termín příjmu 24
	Další výdaje 0,00 Kč	Termín příjmu -
		Termín příjmu -
		Termín příjmu -
		Termín příjmu -

22. Účastník řízení dále uvedl¹³, že nepožaduje doložení prohlášené výše osobních výdajů žadatele. Účastník řízení k dokládání výše osobních výdajů žadatele, příp. osob, které jsou závislé výživou na žadateli, sdělil, že nevychází z normativně stanovené výše nákladů na úhradu osobních výdajů, ani nemá nastavenou minimální hranici výše osobních výdajů na žadatele, příp. další vyživované osoby, obchodní zástupce při stanovení výše tohoto typu výdaje vychází ze své empirické zkušenosti, resp. vyhodnocuje, zda deklarovaná výše osobních výdajů je přiměřená potřebám žadatele o úvěr a jeho rodinné situaci a obecně je akceptována částka cca 4 000 Kč/měsíčně na žadatele.

23. V kartě zákazníka může žadatel o úvěr uvést počet nezaopatřených dětí a/nebo počet dalších

¹¹ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č. j. 2020/132309/CNB/650.

¹² Pořízeno z CRM FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor Bonita.PNG

¹³ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650 a záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2019, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor Kontrolní pohovor 24092020_2.MP3, čas 00:57:45 – 1:03:20.

nezaopatřených osob. V kartě zákazníka ani v jiných dokumentech relevantních pro posouzení úvěruschopnosti není, v případech kdy žadatel uvede, že s ním ve společné domácnosti žije nezaopatřené dítě/žijí nezaopatřené děti, zaznamenán věk nezaopatřeného dítěte/nezaopatřených dětí.

24. Účastník řízení tedy při zohlednění výše osobních výdajů žadatele a případně nezaopatřeného dítěte/nezaopatřených dětí ve společné domácnosti, v rámci posouzení úvěruschopnosti, vychází z deklarační výše osobních výdajů na žadatele, o počtu nezaopatřených dětí bez rozlišení věku, žijících ve společné domácnosti a o výši osobních výdajů na tyto spolu žijící osoby.
25. Žadatel o úvěr dále do karty zákazníka uvádí měsíční výdaje plynoucí z finančních závazků. Finanční závazky jsou ve výši měsíční splátky připočítávány k výdajům.
26. Účastník řízení v kontrolovaném období nepoužíval¹⁴ v souvislosti s poskytováním spotřebitelských úvěrů produktu Fajn půjčka žádný úvěrový registr a neprováděl lustraci v Centrální evidenci exekucí, a to ani v těch případech, kdy v kartě zákazníka bylo uvedeno, že je proti němu exekuce vedena¹⁵.
27. V případě, že žadatel o úvěr prohlásí, že nemá žádné závazky, účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti zohledňuje toto jeho prohlášení.¹⁶ Účastník řízení v období od 1.3.2020 do 31.5.2020 v 2 536 úvěrových případech (cca 43 % z celkového počtu 5 857 poskytnutých úvěrů)¹⁷ při posouzení úvěruschopnosti vyšel z prohlášení žadatelů, že nemají stávající závazky u subjektů odlišných od účastníka řízení.
28. Účastník řízení uvedl, že v případech, kdy žadatel o úvěr prohlásí existenci stávajících závazků, tak jsou obvykle dokládány smlouvou o úvěru, případně splátkovou kartou nebo jiným dokladem prokazujícím finanční závazek. Z dokladů o finančních závazcích nejsou obvykle pořizovány kopie a účastník řízení ve většině případech dokladem o finančních závazcích žadatele o úvěr nedisponuje. Ověření dokladů o finančních závazcích je zaznamenáno do karty zákazníka obchodním zástupcem účastníka řízení, a to formou zaškrtnutí příslušného pole, jímž obchodní zástupce osvědčuje, že doklady k finančním závazkům žadatele ověřil na místě z doložených dokladů. V případech, kdy žadatel doložil výpisy z bankovního účtu, ze kterých jsou patrné splátky úvěrů, které žadatel neuvedl do karty zákazníka, obchodní zástupce se na tyto položky patrné z výpisu z bankovního účtu žadatele doptává a případně upravuje údaje v kartě zákazníka, avšak toto tvrzení účastníka řízení neodpovídá zjištěním, která jsou uvedena v podkapitole Závazky¹⁸.
29. Použitelný příjem účastníka řízení počítá jako bilanci: doložená výše měsíčního příjmu minus výše měsíčních výdajů (doložené výdaje na bydlení + prohlášené osobní výdaje na žadatele a další vyživované osoby + případná výše dalších typů výdajů, které jsou zaznamenány v dokumentu Bonita) minus výše měsíčních splátek úvěrů, které byly zaznamenány do karty zákazníka.¹⁹

¹⁴ Přijato dne 10.12.2020, č.j. 2020/146836/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis_7_.pdf.

¹⁵ Viz odst. 85. – 87. tohoto příkazu.

¹⁶ Přijato dne 7.1.2021, č.j. 2021/002778/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis_10_.pdf.

¹⁷ Přijato dne 20.1.2021, č.j. 2021/007912/CNB/650, soubor Prehled_poskytnutych_uveru.xlsx.

¹⁸ Viz odst. 73. – 93. tohoto příkazu.

¹⁹ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručení s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

30. Účastník řízení sjednal v kontrolovaném období celkem 13 162 smluv o spotřebitelském úvěru u produktu Fajnpůjčka (dále jen „celkový počet smluv“). Z celkového počtu smluv bylo 3 931 (29,9 %) prvních úvěrů a opakovaných úvěrů 9 231 (70,1 %). U 4 645 smluv z celkového počtu smluv byl ke dni 10.9.2020 účastníkem řízení veden status v prodlení nebo ve vymáhání (35,3 %).²⁰
31. Správní orgán vybral ke kontrole vzorek 30 smluv o spotřebitelském úvěru. Reprezentativnost vzorku je zajištěna tím, že byly vybrány úvěrové smlouvy reprezentující jak první, tak opakované úvěry (13 smluv bylo uzavřeno jako první smlouva mezi spotřebitelem a účastníkem řízení a 17 smluv bylo uzavřeno mezi účastníkem řízení a spotřebitelem, který s účastníkem řízení sjednal smlouvu o úvěru již v minulosti). Ve vzorku jsou dále zastoupeny smlouvy dle data uzavření za celé kontrolované období, které byly ke dni 10.9.2020²¹ aktivní²² (běžela lhůta pro řádné splacení úvěru), v prodlení²³, předány k vymáhání²⁴ a předčasně splaceny²⁵.

32. **Tabulka č. 1 – vzorek Fajnpůjčka**

	Číslo smlouvy (papírové)	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření smlouvy	Pořadové číslo úvěru	NZ ²⁶ / SOU ²⁷ REF ²⁸ / OBN ²⁹
1.	_____	_____	2.3.2020	5	SOU
2.	_____	_____	2.3.2020	6	SOU
3.	_____	_____	2.3.2020	5	REF
4.	_____	_____	3.3.2020	5	REF
5.	_____	_____	14.3.2020	4	SOU
6.	_____	_____	19.3.2020	4	REF
7.	_____	_____	23.3.2020	1	NZ
8.	_____	_____	6.4.2020	2	REF
9.	_____	_____	9.4.2020	1	NZ
10.	_____	_____	21.4.2020	3	OBN
11.	_____	_____	27.4.2020	1	NZ
12.	_____	_____	4.5.2020	1	NZ
13.	_____	_____	25.5.2020	5	REF

²⁰ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2021/120379/CNB/650, soubor CNB_xlsx.

²¹ Datum, ke kterému účastník řízení vytvořil přehled všech smluv o spotřebitelských úvěrech Fajnpůjčka uzavřených v kontrolovaném období.

²² Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²³ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²⁴ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²⁵ Úvěrový případ _____ - č. smlouvy _____.

²⁶ Nový zákazník. Jde o žadatele, kterému dosud nebyl účastníkem řízení poskytnut produkt Fajnpůjčka.

²⁷ Souběžný úvěr. Jde o žadatele, který souběžně splácí další úvěr/úvěry poskytnuté účastníkem řízení.

²⁸ Refinancovaná půjčka. Předmětem smlouvy je refinancování stávajícího nesplaceného úvěru žadatele u účastníka řízení.

²⁹ Obnova. Jde o spotřebitele, který má již doplacený jiný úvěr u účastníka řízení a žádá o další úvěr.

14.	_____	_____	1.6.2020	4	REF
15.	_____	_____	5.6.2020	3	REF
16.	_____	_____	9.6.2020	4	OBN
17.	_____	_____	15.6.2020	1	NZ
18.	_____	_____	25.6.2020	4	SOU
19.	_____	_____	29.6.2020	1	NZ
20.	_____	_____	2.7.2020	1	NZ
21.	_____	_____	7.7.2020	1	NZ
22.	_____	_____	14.7.2020	3	REF
23.	_____	_____	21.7.2020	2	REF
24.	_____	_____	27.7.2020	1	NZ
25.	_____	_____	28.7.2020	1	NZ
26.	_____	_____	3.8.2020	1	NZ
27.	_____	_____	14.8.2020	1	NZ
28.	_____	_____	24.8.2020	1	NZ
29.	_____	_____	27.8.2020	2	SOU
30.	_____	_____	30.8.2020	4	REF

- **Příjmy**

- Nedoložený příjem

33. V 5 případech³⁰ ze vzorku Fajnpůjčka nebyl řádně doložen pravidelný měsíční příjem/část měsíčního příjmu žadatele, který byl zohledněn při posouzení úvěruschopnosti.
34. Konkrétně u úvěrového případu _____ - č. smlouvy _____ v kartě zákazníka je u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 38 430 Kč, což je částka, která byla účastníkem řízení započtena při posuzování úvěruschopnosti. Součástí úvěrové složky je Výpis z živnostenského rejstříku, dle kterého žadateli vzniklo živnostenské oprávnění ke dni 6.12.2017. Součástí úvěrové složky nebyly žádné dokumenty prokazující příjem žadatele o úvěr.³¹
35. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ v kartě zákazníka je u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 26 480 Kč, což je částka, která byla účastníkem řízení započtena při posuzování úvěruschopnosti. Součástí úvěrové složky je printscreen tabulky, ve formátu excel.xlsx s názvem výkaz lektorské činnosti _____³², který je špatně čitelný. Žadatel uvedl³³, že vykonává podnikatelskou činnost (provoz autoškoly) od ledna 2020.
36. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ v kartě zákazníka je u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 47 000 Kč a tuto částku započtl účastník řízení při

³⁰ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

³¹ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\34_2020_143616_CNB_650_Fajnpůjčka vzorek úvěrových případů_____.

³² Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____M_Příjmy žadatele_4095268.pdf.

³³ Přijato dne 30.11.2020, č.j. 2020/142856/CNB/650, soubor _____KC.mp3.

posouzení jeho úvěruschopnosti. Součástí úvěrové složky je faktura na částku 73 000 Kč, ze dne 8.6.2020 na dodávku materiálu a práce a faktura na částku 124 630 Kč ze dne 2.7.2020 na zednické a dokončovací práce včetně dodávky materiálu a Výpis z živnostenského rejstříku, dle kterého žadatelé vzniklo živnostenské oprávnění č. 1, č. 2, a č. 3 ke dni 17.9.2014.³⁴

37. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ v kartě zákazníka je u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 31 766 Kč a tuto částku započítal účastník řízení při posouzení jeho úvěruschopnosti. Žadatel o úvěr doložil fakturu s datem vystavení 29.2.2020, 31.3.2020, 30.4.2020, 29.5.2020. Na základě těchto faktur žadatel fakturoval odběrateli společnosti _____ (IČO _____) za své služby částky ve výši 30 717 Kč, 31 084,80 Kč, 30 311 Kč, 34 952,25 Kč. Žadatel dále doložil výpis z bankovního účtu, vedený u _____, ze kterého je patrná příchozí úhrada ze dne 18.3.2020 ve výši 30 717 Kč od společnosti _____ a detail transakce z běžného osobního účtu, vedený u _____, ze kterého je patrná příchozí úhrada ze dne 15.4.2020 ve výši 31 084, 80 Kč a ze dne 22.5.2020 ve výši 30 311 Kč, obě úhrady byly přijaty od společnosti _____, a Výpis z živnostenského rejstříku, dle kterého žadatelé vzniklo živnostenské oprávnění dne 4.2.2019.³⁵
38. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 27 000 Kč, kterou tvoří částky 17 000 Kč – příjem z hlavního pracovního poměru a 10 000 Kč – příjem z „BRIG.-DIETY“. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti žadatele započítal příjem v celkové výši 27 000 Kč, příjem ve výši 10 000 Kč nebyl nijak doložen.³⁶
39. Výše popsaná zjištění prokazují, že účastník řízení oproti svému tvrzení³⁷ ve 4 úvěrových případech³⁸ nevyžadoval u žadatelů, kteří jako zdroj svého příjmu uvedli živnostenské podnikání, daňové priznání za předchozí zdaňovací období. Správní orgán má za prokázané, že dokumenty doložené žadatelé u těchto 4 případů ze vzorku Fajnpůjčka, nelze považovat za dostačující doklady, ze kterých by bylo možné ověřit žadatelem deklarovanou výši pravidelného čistého měsíčního příjmu. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ nelze ověřit žadatelem deklarovanou výši pravidelného čistého měsíčního příjmu týkající se příjmu za „BRIG.-DIETY“ ve výši 10 000 Kč.
40. **Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že v 5 případech³⁹ ze vzorku 30 úvěrových smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka nebyl řádně doložen pravidelný měsíční příjem/část měsíčního příjmu**

³⁴ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor Příjmy žadatele_4152621.jpg, Příjmy žadatele_4152622.jpg, Příjmy žadatele_4152623.jpg.

³⁵ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\34_2020_143616_CNB_650_Fajnpůjčka vzorek úvěrových případů_____.

³⁶ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____Karta zákazníka - Skóring_3912968.jpg.

³⁷ Účastník řízení při kontrole na místě uvedl, že po žadatelích – OSVČ požaduje doložit daňové priznání za předchozí zdaňovací období a faktury/výpisy z bankovního účtu za 3 měsíce přede dnem podání žádosti. Viz Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený ČNB s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

³⁸ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

³⁹ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

žadatele, který byl zohledněn při posouzení úvěruschopnosti.

- Nesprávně vyhodnocena výše příjmů

41. Správní orgán kontrolou dokumentace uložené v informačním systému FIS zjistil, že v 6 případech byly doklady prokazující příjem žadatele účastníkem řízení nesprávně vyhodnoceny, resp. účastník řízení do výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita započítal na straně příjmu/ů výši příjmu, která neodpovídala doloženým podkladům prokazujícím příjem žadatele, nebo započítal neakceptovatelný příjem, resp. příjem, který nemůže sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru.
42. **Tabulka č. 2 – 6 úvěrových případů, u kterých byla nesprávně vyhodnocena výše příjmů.**

	Číslo smlouvy (papírové)	Datum uzavření smlouvy	Identifikace žadatele o úvěr / identifikace osoby, jejíž příjem byl zohledněn při posouzení úvěruschopnosti	Výše příjmu nebo výše průměrného čistého měsíčního příjmu nebo výše hrubého příjmu zjištěná správním orgánem (v Kč)	Výše měsíčního příjmu započtená při posuzování úvěruschopnosti účastníkem (v Kč)
1.	_____	23.3.2020	_____	0	6 687
2.	_____	27.4.2020	_____	20 100	21 000
3.	_____	1.6.2020	_____/_____ _____	43 242	45 122
4.	_____	5.6.2020	_____	14 078	18 478
5.	_____	14.7.2020	_____	10 340	15 620
6.	_____	21.7.2020	_____	12 360	42 856

43. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 6 687 Kč,⁴⁰ kterou účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započítal.⁴¹ Příjem byl doložen Oznámením o přiznání dávky příspěvku na živobytí ve výši 3 410 Kč měsíčně, a to od února 2020 a Oznámením o přiznání dávky státní sociální podpory – příspěvek na bydlení ve výši 3 277 Kč měsíčně, a to od 13.1.2020 do 30.6.2020.
44. Oba výše uvedené příspěvky jsou určeny ke konkrétnímu využití, neboť příspěvek na živobytí musí být použit ve prospěch příjemce, a to na úhradu základních životních potřeb kromě nákladů na bydlení (např. k úhradě stravy, oblečení, obuvi, základních hygienických potřeb apod.), a příspěvek na bydlení je dávkou, kterou stát přispívá na náklady na bydlení rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy. Nárok na příspěvek na bydlení měl vlastník nebo nájemce bytu, jestliže 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny nestačilo k pokrytí nákladů

⁴⁰ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____Karta zákazníka - Skóring_3876352.jpg.

⁴¹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____,docx.

na bydlení a zároveň těchto 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny bylo nižší než příslušné normativní náklady stanovené zákonem.⁴²

45. Výše uvedené příjmy nelze při posuzování úvěruschopnosti zohlednit, resp. nelze s nimi počítat jako s příjmy, které by mohly sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru.
46. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 15 620 Kč,⁴³ kterou účastník řízení započítal⁴⁴ při posouzení úvěruschopnosti. Tuto částku tvoří příjem 10 670 Kč – invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně, 4 400 Kč – příspěvek na péči a 550 Kč příspěvek na mobilitu. Účastník řízení tedy akceptoval jako uznatelný příjem příspěvek na péči, který žadatelka pobírala z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu svého manžela _____, který pobíral invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně.⁴⁵
47. Dle ustanovení § 7 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tuto pomoc může poskytovat osoba blízká, asistent sociální péče, poskytovatel sociální péče a další. Podle ustanovení § 21 odst. 2 písm. d) zákona o sociálních službách je příjemce příspěvku povinen využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou nebo dalšími osobami uvedenými výše, a takový příjem tedy nelze při posuzování úvěruschopnosti zohlednit, resp. nelze s ním počítat jako s příjmem, který by mohl sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru.
48. Účastník řízení v tomto případě dále akceptoval, jako uznatelný příjem, příspěvek na mobilitu. Dle ustanovení § 6 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, platí, že nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší 1 roku, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“, který byl přiznán podle předpisů účinných od 1.1.2014, opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.
49. Z textace tohoto ustanovení je zřejmé, že účelem příspěvku je kompenzace pravidelných úhrad za dopravu osoby se zdravotním postižením. Takový příjem nelze při posuzování úvěruschopnosti zohlednit, resp. nelze s ním počítat jako s příjmem, který by mohl sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru.
50. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ byl účastníkem řízení posuzován a zohledňován i příjem manželky _____. V informačním systému v kartě zákazníka

⁴² Vedeno pod č. j. 2020/145603/CNB/650, soubor MPSV_příspěvek na bydlení.PNG.

⁴³ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor Příjmy žadatele_4069555.jpg.

⁴⁴ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁴⁵ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, složka _____, soubor Příjmy žadatele_3921032.jpg.

je u položky s názvem celkem příjmy uvedena částka 45 122 Kč⁴⁶, kterou účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl.

51. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti v dokumentu *Bonita* zohlednil příjem _____ ve výši 19 824 Kč⁴⁷, ačkoliv z doložených dokumentů je zřejmý její příjem ve výši 18 824 Kč⁴⁸ (součet výše starobního důchodu ve výši 6 915 Kč a důchodu pro invaliditu 3. stupně ve výši 11 909 Kč) a příjem ve výši 880 Kč – příspěvek na péči⁴⁹.
52. Účastník řízení tedy akceptoval jako uznatelný příjem příspěvek na péči, ačkoliv takový příjem nelze při posuzování úvěruschopnosti zohlednit a nelze s ním počítat jako s příjmem, který by mohl sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru, více viz odůvodnění výše u úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____.
53. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 18 478 Kč, kterou účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl.⁵⁰ Tuto částku tvoří doložený příjem 14 078 Kč – starobní a vdovský důchod a 4 400 Kč – příspěvek na péči.⁵¹
54. Účastník řízení tedy akceptoval i v tomto případě jako uznatelný příjem příspěvek na péči, ačkoliv takový příjem nelze při posuzování úvěruschopnosti zohlednit a nelze s ním počítat jako s příjmem, který by mohl sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru, více viz odůvodnění výše u úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____.
55. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 15 500 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl⁵² příjem ve výši 21 000 Kč. Žadatel doložil pracovní smlouvu se zaměstnavatelem _____, ve které je sjednána měsíční hrubá mzda 20 100 Kč. Je tedy zřejmé, že účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti zohlednil pravidelný čistý měsíční příjem žadatele, který byl navýšen cca o 4 000 Kč. Účastník řízení k tomu uvedl,⁵³ že v tomto úvěrovém případě došlo k pochybení na straně obchodního zástupce a následně i nadřízeného obchodního manažera.
56. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka u položky s názvem Celkem příjmy uvedena částka 42 856 Kč, kterou účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti započtl.⁵⁴ Žadatel doložil pracovní smlouvu se zaměstnavatelem _____

⁴⁶ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_3996596.jpg.

⁴⁷ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁴⁸ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_3996572.jpg, _____ Příjmy žadatele_3996574.jpg.

⁴⁹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_3996575.jpg.

⁵⁰ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁵¹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_4004318.jpg.

⁵² Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁵³ Přijato dne 30.11.2020, č.j. 2020/142848/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis.pdf.

⁵⁴ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor Bonita.PNG.

_____, ve které je sjednána základní hrubá mzda ve výši 10 000 Kč měsíčně, osobní ohodnocení 0 – 6 700 Kč měsíčně, mimořádné odměny 0 – 4 200 Kč měsíčně, výplatní pásku za období 4/2020 s čistou mzdou ve výši 12 360 Kč, výplatní pásku za období 5/2020 s čistou mzdou ve výši 12 360 Kč, výplatní pásku za období 6/2020 s čistou mzdou ve výši 12 360 Kč. I když jde o opakovaný úvěr žadatele (refinancovaný úvěr) účastník řízení v daném úvěrovém případě nedisponuje žádným jiným aktuálním podkladem, který by nebyl starší 6 měsíců přede dnem podání žádosti o úvěr, který by prokazoval výši příjmu zohledněnou při posouzení úvěruschopnosti žadatele. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti tedy zohlednil pravidelný čistý měsíční příjem žadatele, který byl navýšen cca o 30 000 Kč.

57. Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení ve 2 případech⁵⁵ ze vzorku Fajnpůjčka zohlednil, ve výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita, výši příjmu, která neodpovídala doloženým podkladům, a ve 4 případech⁵⁶ ze vzorku Fajnpůjčka zohlednil ve výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita příjem, který nemůže sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru.

- **Výdaje⁵⁷**

- Osobní výdaje

58. Správní orgán kontrolou vzorku Fajnpůjčka zjistil, že účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti v dokumentu Bonita zohledňoval vždy prohlášenou výši osobních výdajů.

59. Nad to účastník řízení ve 2 případech⁵⁸ ze vzorku Fajnpůjčka zohlednil při posouzení úvěruschopnosti, resp. při výpočtu použitelného příjmu částku osobních výdajů, která byla nižší než částka odpovídající výši životního minima na jednotlivce dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽEM“).

60. Ve 3 případech ze vzorku Fajnpůjčka účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti, resp. výpočtu použitelného příjmu výrazně podhodnotil celkovou výši tohoto typu výdaje na žadatele a nezaopatřené děti v domácnosti (celková výše tohoto typu výdaje byla tak nízká, že neodpovídala ani součtu částek životních minim dle ZŽEM na jednotlivce a jednotlivé děti do 6 let), viz Tabulka č. 3.

⁵⁵ Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

⁵⁶ Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

⁵⁷ Účastník řízení, jak je uvedeno v odst. 19. tohoto příkazu, rozlišuje výdaje na 1. Výdaje na bydlení, 2. Osobní výdaje, 3. Spoření/pojištění, 4. Vyživovací povinnost, 5. Splátky úvěrů zápůjček, 6. Další výdaje. Stejným způsobem účastník řízení rozlišuje druhy výdajů ve vnitřním předpise Směrnice č. 17/2018 - Pravidla posuzování úvěruschopnosti.

⁵⁸ Úvěrový případ _____ – č. smlouvy _____, kde byla započtena částka ve výši 3000 Kč. _____ - č. smlouvy _____, kde byla započtena částka ve výši 0 Kč.

Tabulka č. 3

Číslo smlouvy (papírové)		Datum uzavření smlouvy	Identifikace žadatele o úvěr	Zohledněná výše osobních výdajů dle dokumentu Bonita (v Kč)	Počet nezaopatřených dětí v domácnosti dle karty zákazníka	Součet částek životních minim dle ZŽEM na jednotlivce a jednotlivé děti do 6 let ⁵⁹ (v Kč)
		9.4.2020		4 000	1	5 830
		27.4.2020		4 000	2	7 800
		3.8.2020		8 750	3	9 770

61. Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení ve všech případech ze vzorku Fajnpůjčka zohlednil pouze prohlášenou výši osobních výdajů a příp. prohlášenou výši výdajů na nezaopatřené dítě/děti žijících ve společné domácnosti.

- Výdaje na bydlení a další typy výdajů

62. V Tabulce č. 4 správní orgán uvádí u jednotlivých žadatelů výdaje na bydlení, spoření/pojištění (pravidelné platby), vyživovací povinnost, další výdaje (sociální/zdravotní pojištění OSVČ, odpovědnostní plnění, nedoplatky na daních atd.), které účastník řízení zohlednil při posouzení úvěruschopnosti v dokumentu Bonita.

63. Zohlednění výše osobních výdajů při posouzení úvěruschopnosti je popsáno v podkapitole výše „Osobní výdaje“ a výše závazků žadatele o úvěr při posouzení úvěruschopnosti v dokumentu Bonita je popsáno v podkapitole níže „Závazky“.

64. **Tabulka č. 4 - Výdaje na bydlení a další typy výdajů**

	Identifikace žadatele	Druh bydlení uvedený v kartě zákazníka ⁶⁰	Typ a výše výdaje započteného při posouzení úvěruschopnosti (zdroj: dokument Bonita)	Doložený dokument a výše doloženého typu výdaje/ nedoloženo
1.		spolubydlící	výdaje na bydlení 3 200 Kč	Čestné prohlášení o přispívání na domácnost částkou ve výši 3 200Kč
2.	—	nájemník	výdaje na bydlení 1 500 Kč (1/2 dle karty zákazníka)	Nájemní smlouva sjednaná s žadatelkou (nájemce), ze které není patrná výše nájmu a dalších případných úhrad Oznámení o přiznání dávky příspěvek na živobytí, ze kterého vyplývá, že žadatelka hradí nájem a úhrady spojené s bydlením ve výši 3 389 Kč měsíčně.

⁵⁹ Pozn. správního orgánu: S ohledem na skutečnost, že správní orgán nezná věk nezaopatřených dětí žadatelů o úvěr, byl proveden přepočít na výši částek životních minim dle ZŽEM na nejmladší věkovou kategorii dětí dle ZŽEM (0 – 6 let).

⁶⁰ Obsahuje možnosti: vlastník, spoluvlastník, nájemník, spolubydlící, pečovatelský dům, ubytovna a žije s rodiči.

3.	_____	spoluvlastník	výdaje na bydlení 1 090 Kč	Periodická faktura za sdružené služby dodávky elektřiny - měsíční záloha 1 090 Kč. Doplatek 1 276 Kč za fakturační období 20.10.2018 – 14.10.2019.
4.	_____	nájemník	výdaje na bydlení 3 000 Kč	Nedoloženo
5.	_____	žije s rodiči	další výdaje 10 000 Kč	Nedoloženo
6.	_____	spoluvlastník	výdaje na bydlení 6 000 Kč	Nedoloženo
7.	_____	nájemník	spoření/pojištění 2 500 Kč (spoření/pojištění 0 Kč, další výdaje 2 500 Kč dle karty zákazníka)	Nedoloženo
8.	_____	nájemník	další výdaje 5000 Kč.	Nedoloženo
9.	_____	spolubydlící	výdaje na bydlení 5000 Kč	Nedoloženo

65. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ započtl účastník řízení v dokumentu Bonita výdaj na bydlení ve výši 1 500 Kč.⁶¹ Z doloženého Oznámení o přiznání dávky příspěvek na živobytí vyplývá, že žadatelka žije v městském nájemním bytě a hradí nájem a úhrady spojené s bydlením ve výši 3 389 Kč měsíčně.⁶² Z předložených podkladů není vůbec zřejmé, z jakého důvodu účastník řízení tyto náklady na bydlení započtl při posuzování úvěruschopnosti ve výši 1 500 Kč s poznámkou ½.

66. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ započtl účastník řízení v dokumentu Bonita výdaj na bydlení ve výši 3 200 Kč a výdaj na placení výživného ve výši 3 500 Kč⁶³, ačkoliv tyto výdaje nebyly doloženy.

67. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ započtl účastník řízení

⁶¹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁶² Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_3876355.jpg.

⁶³ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

v dokumentu Bonita výdaj na bydlení ve výši 1 090 Kč.⁶⁴ Žadatel uvedl, že je spoluvlastníkem nemovitosti.⁶⁵ Účastník řízení neověřil skutečnou výši všech výdajů na bydlení žadatele, jelikož zohlednil pouze výši výdaje odpovídající záloze za sdružené služby dodávky elektřiny.

68. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ účastník řízení započtl v dokumentu Bonita další výdaje⁶⁶ ve výši 10 000 Kč.⁶⁷ Výše těchto výdajů nebyla žadatelem doložena.
69. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ účastník řízení v kartě zákazníka uvedl u položky další výdaje částku 2 500 Kč⁶⁸, kdy tato částka byla v dokumentu Bonita zaznamenána u položky spoření/pojištění. Výše těchto výdajů nebyla žadatelem doložena.
70. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ účastník řízení započtl v dokumentu Bonita další výdaje ve výši 5 000 Kč.⁶⁹ Výše těchto výdajů nebyla žadatelem doložena.
71. Ve výše uvedených případech nejsou výdaje na bydlení ani další výdaje buď doloženy vůbec, nebo nejsou doloženy dostatečně a není tak možné ověřit mimo jiné jejich výši. U výdajové položky „další výdaje“ pak často není ani uvedeno o jaké konkrétní výdaje se jedná. Správní orgán nepovažuje takovéto informace za spolehlivé, dostačené a přiměřené proto, aby na jejich základě mohlo dojít k řádnému posouzení úvěruschopnosti žadatele.
72. **Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení v 6 případech⁷⁰ ze vzorku Fajnpůjčka vycházel z nedostatečně zjištěné a doložené výše výdajů na bydlení a ve 4 případech⁷¹ ze vzorku Fajnpůjčka z nedostatečně zjištěné a doložené výše dalších typů výdajů zaznamenaných v kartě zákazníka.**

- **Závazky**

73. Správní orgán ověřil účastníkem řízení nastavené postupy pro dokládání a započtení závazků žadatelů pro účely posouzení úvěruschopnosti, resp. pro výpočet použitelného příjmu v dokumentu Bonita u všech žadatelů ze vzorku Fajnpůjčka.⁷² Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti, resp. výpočtu použitelného příjmu zohlednil ve všech 30 případech ze vzorku Fajnpůjčka prohlášenou výši závazků žadatele o úvěr.

⁶⁴ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁶⁵ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_3906871.pdf.

⁶⁶ Dle informací uvedených v dokumentu Bonita by se mělo jednat např. o sociální/zdravotní pojištění OSVČ, odpovědnostní plnění, nedoplatky na daních atd.

⁶⁷ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor FIS - _____ .docx.

⁶⁸ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_4059368.jpg.

⁶⁹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_4095267.pdf.

⁷⁰ Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

⁷¹ Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

⁷² Viz odst. 26. - 28. tohoto příkazu.

74. Konkrétně v úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ v kartě zákazníka je zaznamenáno, že žadatelka o úvěr má úvěry u společností _____ v celkové výši 950 000 Kč s měsíční splátkou ve výši 12 156 Kč a _____ v celkové výši 300 000 Kč s měsíční splátkou ve výši 6 453 Kč,⁷³ aniž by tyto informace byly ověřeny.
75. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ v kartě zákazníka je zaznamenáno, že žadatel splácí úvěry/zápůjčky (vč. hypoték) ve výši 3 500 Kč,⁷⁴ aniž by tato informace byla účastníkem řízení ověřena.
76. Ve zbylých 28 úvěrových případech⁷⁵ ze vzorku Fajnpůjčka účastník řízení vyšel z deklarace žadatele, že nemá závazky vůči společnostem odlišným od účastníka řízení.
- 77. Správní orgán má proto na základě výše uvedeného, že účastník řízení ve všech případech ze vzorku 30 úvěrových smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka neověřoval výši měsíčních závazků žadatele.**
- Další zjištění v oblasti závazků
78. Správní orgán v úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ zjistil, že v dokumentu Bonita byly zohledněny stávající splátky úvěrů ve výši 0 Kč, a to i přesto, že z dokumentace v informačním systému FIS jsou patrné závazky žadatele. V informačním systému FIS je uložen neúplný výpis 4/2020⁷⁶ z bankovního účtu, účet vedený u _____, ze kterého je patrná splátka úvěru ve výši 1 216,07 Kč a 2 719,62 Kč, neúplný výpis 5/2020⁷⁷ z bankovního účtu, účet vedený u _____, ze kterého je patrná splátka úvěru ve výši 1 214,35 Kč, 2 525,09 Kč a 3 706,96 Kč a neúplný výpis 6/2020⁷⁸ z bankovního účtu, účet vedený u _____, ze kterého je patrná splátka úvěru ve výši 1 214,35 Kč, 2 693,82 Kč a 3 706,96 Kč.
79. Na základě tohoto zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 1 případě⁷⁹ ze vzorku Fajnpůjčka řádně nezohlednil při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita výši zjištěných závazků z doložených dokumentů.
80. Správní orgán v úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ zjistil, že je v kartě zákazníka zaznamenáno, že splácí stávající úvěr u účastníka řízení, kdy celková

⁷³ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_4098876.pdf.

⁷⁴ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____, KZ.pdf.

⁷⁵ Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

⁷⁶ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_4100898.pdf.

⁷⁷ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_4100898.pdf.

⁷⁸ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_4100898.pdf.

⁷⁹ Úvěrový případ _____ - č. smlouvy _____.

měsíční splátka je ve výši 3 104 Kč.⁸⁰ Žadatelka žije ve společné domácnosti se svým synem _____, přičemž v dokumentu Bonita byly zohledněny příjmy a výdaje za tuto společnou domácnost.⁸¹ Žadatelka sjednala smlouvu o úvěru dne 2.3.2020, stejně jako její syn _____. U spotřebitele _____ je v informačním systému FIS uvedeno, že ke dni podání žádosti o úvěr žadatelky _____, začal splácet/splácel na základě smlouvy o úvěru ze dne 2.3.2020 (souběžný úvěr, č. smlouvy _____), týdenní splátku ve výši 148 Kč, předpokládaná doba splácení 45 týdnů (celková výše měsíční splátky 592 Kč) a na základě smlouvy o úvěru ze dne 3.11.2019 (refinancovaný úvěr, č. smlouvy _____), týdenní splátku ve výši 898 Kč, předpokládaná doba splácení 80 týdnů, tedy do 20/2021 (celková výše měsíční splátky 3592 Kč).

81. Účastník řízení závazky _____ v celkové výši 4 184 Kč, které měl hradit měsíčně, nezohlednil při výpočtu použitelného příjmu žadatelky o úvěr _____ v dokumentu Bonita.
82. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ je v kartě zákazníka zaznamenáno, že splácí stávající úvěr u účastníka řízení, kdy celková měsíční splátka je ve výši 3 592 Kč.⁸² Žadatel žije ve společné domácnosti se svou matkou _____, kdy v dokumentu Bonita byly zohledněny příjmy a výdaje za tuto společnou domácnost.⁸³ Žadatel sjednal smlouvu o úvěru dne 2.3.2020, stejně jako jeho matka _____. U spotřebitelky _____ je v informačním systému FIS uvedeno, že ke dni podání žádosti o úvěr žadatele _____, začala splácet/splácela na základě smlouvy o úvěru ze dne 5.12.2019 (refinancovaný úvěr, č. smlouvy _____), týdenní splátku ve výši 776 Kč, předpokládaná doba splácení 80 týdnů, tedy do 25/2021 (celková výše měsíční splátky 3104 Kč) a na základě smlouvy o úvěru ze dne 2.3.2020 (souběžný úvěr, č. smlouvy _____), týdenní splátku ve výši 148 Kč, předpokládaná doba splácení 45 týdnů (celková výše měsíční splátky 592 Kč).
83. Účastník řízení závazky _____ v celkové výši 3 696 Kč, které měla hradit měsíčně, nezohlednil při výpočtu použitelného příjmu žadatele o úvěr _____ v dokumentu Bonita. Účastník řízení tedy při posuzování úvěruschopnosti na straně příjmů zohledňoval u paní _____ a pana _____ jejich společný příjem ve výši 20 918 Kč, avšak jejich závazky při posuzování úvěruschopnosti hodnotil odděleně pro paní _____ a pana _____, což mohlo vést k nepřiměřenému strádání žadatelů o úvěr. Pokud od jejich společného příjmu 20 918 Kč se odečtou společné náklady na bydlení ve výši 4 000 Kč, pravděpodobně společné osobní náklady ve výši 7 600 Kč⁸⁴ a splátky dosavadních závazků vedených

⁸⁰ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_3836309.pdf.

⁸¹ Z posouzení bonity vyplývá, že účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil celkový příjem 20 918 Kč, což odpovídá součtu důchodů paní _____ ve výši 11 373 Kč a důchodu pana _____ ve výši 9 545 Kč. A dále zohlednil společné výdaje na bydlení paní _____ a pana _____ ve výši 4 000 Kč.

⁸² Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143616/CNB/650, složka _____, soubor _____ Karta zákazníka - Skóring_3836302.pdf.

⁸³ Z posouzení bonity vyplývá, že účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti zohlednil celkový příjem 20 918 Kč, což odpovídá součtu důchodů paní _____ ve výši 11 373 Kč a důchodu pana _____ ve výši 9 545 Kč. A dále zohlednil společné výdaje na bydlení paní _____ a pana _____ ve výši 4 000 Kč.

⁸⁴ U žadatelky _____ a žadatele _____ jsou uvedeny osobní náklady 7 600 Kč, avšak není zřejmé, zda se jedná o jejich individuální osobní náklady, a nebo o společné osobní náklady. Účastník řízení však sdělil obecně k posuzování úvěruschopnosti, že osobní náklady neověruje a posuzuje je odhadem kolem 4 000 Kč, což by odpovídalo tomu, že pravděpodobně se jedná o společné osobní náklady žadatelky a žadatele o úvěr. V tomto případě, však vzniká podezření, že účastník řízení nezjišťoval konkrétní osobní náklady zejména žadatele, který je v invalidním důchodu s invaliditou III. stupně. U tohoto případu obchodní zástupce účastníka řízení při stanovení výše tohoto typu výdaje nezohlednil individuální situaci žadatele o úvěr, když obecně akceptoval částku cca

u účastníka řízení ve výši 3592 Kč⁸⁵ a ve výši 3 104 Kč⁸⁶, tak by zbyl společný použitelný příjem těchto žadatelů o úvěr ve výši 2 622 Kč. Avšak účastník řízení úmyslně při posuzování úvěruschopnosti těchto žadatelů ve společné domácnosti zohlednil jejich dosavadní závazky v porovnání s jejich společným příjmem zvláště, když dospěl k tomu, že paní _____ má použitelný příjem ve výši 6 214 Kč a pan _____ má použitelný příjem ve výši 5 726 Kč. Na základě toho poskytl paní _____ další úvěr ve výši 4 000 Kč, když měla týdně splácet 148 Kč, a panu _____ poskytl též úvěr ve výši 4 000 Kč, když měl týdně splácet 148 Kč.

84. **Na základě těchto zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení ve 2 případech⁸⁷ řádně nezohlednil výši stávajících závazků ze smluv o úvěru, které byly uzavřeny u účastníka řízení, při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita.**
85. Správní orgán dále zjistil, že v 6 úvěrových případech ze vzorku Fajnpůjčka je v kartě zákazníka zaznamenáno, že je proti žadatelům o úvěr vedena exekuce. Účastník řízení neověřil tyto informace náhledem do centrální evidence exekucí, což odpovídá jeho vyjádření, že tento registr nevyužívá.⁸⁸ Z informačního systému FIS ani neplyne, že by účastník řízení tuto informaci ověřil jiným způsobem.
86. Účastník řízení sdělil, že existence probíhajícího exekučního řízení není diskvalifikačním kritériem pro poskytnutí úvěru.⁸⁹ V případě, že žadatel uvede, že je proti němu vedena exekuce, pak se tato skutečnost zapíše do informačního systému do karty zákazníka v části s názvem *Finanční situace žadatele/Měsíční výdaje žadatele (CZK)/6. Další výdaje* (sociální/zdravotní pojištění OSVČ, odpovědnostní plnění, nedoplatky na daních atd.). Správní orgán zjistil, že tomuto tvrzení neodpovídají záznamy v kartě zákazníka u 5⁹⁰ z 6 žadatelů, kteří uvedli, že je proti nim vedena exekuce. V těchto případech není u položky s názvem *6. Další výdaje* uvedena žádná částka. U 1⁹¹ žadatele z těchto 6 žadatelů je u položky s názvem *6. Další výdaje* uvedena částka 5 000 Kč, nicméně tento žadatel je OSVČ a není tedy zřejmé k jakému typu výdaje, který je uveden v demonstrativním výčtu u této položky, se částka 5 000 Kč vztahuje. V informačním systému FIS není u tohoto žadatele žádný podklad, ze kterého by správní orgán mohl ověřit relevantní informace o exekuci a případnou výši měsíční splátky.
87. **Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 6 případech⁹² ze vzorku Fajnpůjčka neověřil informaci o probíhajícím exekučním řízení proti žadateli o úvěr a nezjistil případnou výši měsíční úhrady žadatele v rámci takového řízení, v důsledku čehož nebyly tyto závazky zohledněny při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita.**

4 000 Kč/měsíčně na žadatele (v tomto konkrétním případě je postup obchodního zástupce v rozporu i s tvrzením účastníka řízení – viz Protokol o kontrole str. 9).

⁸⁵ Úvěr vedený na paní _____.

⁸⁶ Úvěr vedený na pana _____.

⁸⁷ Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____.

⁸⁸ Viz odst. 26. tohoto příkazu.

⁸⁹ Přijato dne 30.11.2020, č.j. 2020/142857/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis.pdf.

⁹⁰ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

⁹¹ Úvěrový případ _____ - č. smlouvy _____.

⁹² Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

smlouva uzavřena dne 16.3.2018, celková výše pohledávky 18 944,73 Kč, _____, závazky vzniklé v roce 2019, celková výše pohledávek 90 173,45 Kč, _____, smlouva o úvěru splatná od 22.4.2020, celková výše pohledávek 51 745,96 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 13.11.2017, celková výše pohledávek 2 444,82 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 10.9.2019 celková výše pohledávek 110 488,48 Kč. Účastník řízení však při posuzování úvěruschopnosti započítal splátky závazků ve výši 3 500 Kč.

91. K úvěrovému případu _____ – č. smlouvy _____ správní orgán zjistil, že žadatel podal⁹⁸ dne 18.8.2020 návrh na povolení oddlužení. Správní orgán zjistil,⁹⁹ že žadatel předtím než sjednal smlouvu o úvěru s účastníkem řízení dne 14.3.2020, měl závazky u společností _____, smlouva uzavřena dne 14.2.2020, celková výše pohledávky 14 787,78 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 13.6.2019 a 11.12.2019, celková výše pohledávek 21 698, 16 Kč, _____, smlouva o úvěru ze dne 1.10.2018 a 13.12.2018, celková výše pohledávek 23 069,19 Kč. Účastník řízení však při posuzování úvěruschopnosti započítal splátky závazků ve výši 1 800 Kč.
92. K úvěrovému případu _____ – č. smlouvy _____ správní orgán zjistil, že žadatel podal¹⁰⁰ dne 21.8.2020 návrh na povolení oddlužení. Správní orgán zjistil,¹⁰¹ že žadatel předtím než sjednal smlouvu o úvěru s účastníkem řízení dne 6.4.2020, měl závazky u společností: _____, smlouva o čerpání kreditního limitu uzavřena dne 28.4.2014, sjednaná výše limitu nejméně 90 000 Kč, _____, smlouva o čerpání kreditního limitu uzavřena dne 30.1.2017, sjednaná výše limitu 26 000 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 28.5.2020, jistina 19 833,33 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 5.5.2020, jistina 45 489 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 22.1.2020, jistina 35 434 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 8.9.2015, jistina 257 281 Kč, smlouva na čerpání kreditního limitu ze dne 1.4.2003, sjednaná výše limitu nejméně 155 000 Kč, smlouva na čerpání kreditního limitu ze dne 25.6.2018, sjednaná výše limitu nejméně 110 000 Kč, smlouva na čerpání kreditního limitu ze dne 27.3.2013, sjednaná výše limitu nejméně 110 000 Kč, _____, smlouva o čerpání kreditního limitu ze dne 19.1.2004, sjednaná výše limitu nejméně 70 000 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 5.6.2019, jistina 66 000 Kč, smlouva uzavřena dne 5.12.2019, jistina 90 000 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 20.2.2020, _____, smlouva uzavřena dne 29.10.2019, jistina 126 000 Kč, _____, smlouva uzavřena dne 17.1.2019, jistina 106 000 Kč a _____, smlouva uzavřena dne 27.11.2019, jistina 100 000 Kč. Účastník řízení však při posuzování úvěruschopnosti započítal splátky závazků ve výši 0 Kč.
93. **Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 5 případech¹⁰² ze vzorku Fajnpůjčka nezjistil a neověřil stávající závazky žadatelů, čímž nezjistil skutečné finanční zatížení těchto žadatelů a v dokumentu Bonita výrazně**

⁹⁸ Vedeno pod č.j. 2020/145603/CNB/650, složka _____-insolvence, soubor ______návrh na insolvenční.PNG.

⁹⁹ Vedeno pod č.j. 2020/145603/CNB/650, složka _____-insolvence, soubor ______.pdf, ______.pdf, ______.pdf.

¹⁰⁰ Vedeno pod č.j. 2020/145603/CNB/650, složka, složka _____-insolvence, soubor Návrh na povolení oddlužení ______PNG.

¹⁰¹ Vedeno pod č.j. 2020/145603/CNB/650, složka, složka _____-insolvence, soubor

¹⁰² _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

podhodnotil výši stávajících závazků při výpočtu použitelného příjmu.

b) Fajnpůjčka MAX

94. Správní orgán vyzval¹⁰³ účastníka řízení k popisu vnitřních mechanismů ověřování udržitelnosti příjmu žadatele o úvěr po celou dobu trvání smluvního vztahu. Účastník řízení ve své odpovědi uvedl,¹⁰⁴ že v případě produktu Fajnpůjčka MAX mechanismy pro ověřování udržitelnosti příjmů nastaveny nemá. Správní orgán má tedy za to, že účastník řízení nezajistil, aby u každé jednotlivé žádosti o úvěr řádně ověřil předpoklad udržitelnosti příjmu žadatele v případě produktu s dobou splatnosti 12 až 36 měsíců.
95. Účastník řízení při kontrole na místě dne 24.9.2020 k výdajům prohlásil,¹⁰⁵ že výdaje žadatele o úvěr (vyplněné na základě telefonického hovoru v informačním systému v kartě zákazníka MAX) ověřuje ve výpisu z jeho bankovního účtu, přičemž v případě osobních výdajů započítává pouze výdaje žadatele, nikoliv celé domácnosti, a dále že má systémově definovanou minimální měsíční výši následujících složek výdajů:
- výdaje na žadatele (osobní výdaje) vycházející z částky životního minima
 - výdaje na bydlení ve výši 4 000 Kč
 - výdaje na nezaopatřené dítě ve výši 2 000 Kč, bez zohlednění věku dítěte
 - ostatní výdaje ve výši 1 000 Kč.
96. V případě, že žadatel prohlásil, že jeho osobní výdaje jsou nižší než 3 410 Kč, účastník řízení vždy započítával částku 3 410 Kč, odpovídající výši životního minima na jednotlivce dle ZŽEM platné do 31.3.2020¹⁰⁶ bez ověření skutečné výše těchto výdajů.
97. Obdobně postupoval účastník řízení i při stanovení minimálních výdajů na bydlení. Neuvedl-li žadatel částku vyšší, nebo pokud taková částka neplynula z jím předložených dokladů, účastník řízení jako výdaje na bydlení započítával částku 4 000 Kč bez ověření jejich skutečné výše. Účastníkem řízení stanovená částka minimálních výdajů na bydlení byla započítávána bez zohlednění jakýchkoli dalších relevantních kritérií, jako jsou například lokalita nebo typ bydlení.
98. Výdaje na nezaopatřené dítě účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr zohledňoval paušálně stanovenou částkou bez ověření reálných výdajů na dítě, neuvedl-li žadatel vyšší částku. Jak je uvedeno výše, účastník řízení při zohlednění výdajů na nezaopatřené dítě nezjišťoval věk dítěte a jako výdaje na dítě vždy započítával částku ve výši 2 000 Kč,¹⁰⁷ případně částku vyšší, kterou uvedl spotřebitel.

¹⁰³ Výzva k předložení podkladů ze dne 20.11.2020, č.j. 2020/139541/CNB/650.

¹⁰⁴ Přijato dne 30.11.2020, č.j. 2020/142848/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis.pdf.

¹⁰⁵ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

¹⁰⁶ Od 1.4.2020 bylo životní minimum na jednotlivce dle ZŽEM zvýšeno z 3 410 Kč na 3 860 Kč, účastník řízení však tuto skutečnost při posuzování úvěruschopnosti žadatelů o úvěr nezohlednil a nadále jako minimální osobní výdaje na žadatele o úvěr započítával částku 3 410 Kč.

¹⁰⁷ Uvedená částka 2 000 Kč však pouze přibližně odpovídá životnímu minimu na dítě ve věku do 6 let dle ZŽEM ve výši 1 970 Kč, přičemž životní minimum na nezaopatřené dítě ve věku od 6 do 15 let je 2 420 Kč a na dítě ve věku od 15 do 26 let 2 770 Kč. Do 1.4.2020 odpovídala výše minimálních nákladů na nezaopatřené dítě započítávaná účastníkem řízení přibližně životnímu minimu na dítě ve věku do 15 let.

99. Správní orgán je toho názoru, že pouhé započtení paušálně stanovených částek bez ověření reálné výše výdajů ovšem nemůže být samo o sobě považováno za přiměřené stanovení pravidelných výdajů žadatele o úvěr, příp. jeho výdajů na vyživované osoby, neboť tyto částky nelze považovat za dostatečně přesnou aproximaci skutečných pravidelných výdajů žadatele, resp. srovnatelných skupin žadatelů. Uvedené systémově stanovené minimální částky proto nelze bez dalšího využít pro individuálně správné vyhodnocení výdajové stránky rozpočtu žadatele o úvěr za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti.
100. Účastník řízení na základě výzvy¹⁰⁸ předložil¹⁰⁹ seznam celkem 370 smluv o spotřebitelském úvěru typu Fajnpůjčka MAX uzavřených v kontrolovaném období,¹¹⁰ z nichž 368 bylo smluv typu Fajnpůjčka MAX PLUS a 2 byly smlouvy typu Fajnpůjčka MAX STANDARD. Do vzorku 12 úvěrových případů (dále jen „vzorek Fajnpůjčka MAX“), vybraných ke kontrole postupů účastníka řízení z hlediska naplňování zákonných požadavků na posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr, správní orgán zařadil pouze úvěrové smlouvy typu Fajnpůjčka MAX PLUS. Správní orgán považuje vzorek Fajnpůjčka MAX za dostatečně reprezentativní, neboť rovnoměrně, dle data uzavření, zahrnuje smlouvy za celé kontrolované období a jsou v něm zastoupeny první i následné smlouvy žadatelů o úvěr, jakož i smlouvy, které ke dni 10.9.2020¹¹¹ účastník řízení označil jako aktivní¹¹² (běžela lhůta pro řádné splacení úvěru), předčasně splacené,¹¹³ v prodlení¹¹⁴ a předané k vymáhání.¹¹⁵
101. Pokud se jedná o posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr u jeho prvního a poté opakovaného úvěru, účastník řízení při kontrole na místě dne 24.9.2020 prohlásil,¹¹⁶ že v obou případech postupuje stejně.

102. **Tabulka č. 5 – vzorek Fajnpůjčka MAX**

	Identifikační číslo	Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Pořadové číslo úvěru
1.	_____	3.3.2020	_____	1
2.	_____	4.3.2020	_____	1
3.	_____	22.4.2020	_____	1

¹⁰⁸ Výzva k předložení podkladů ze dne 10.9.2020, č.j. 2020/111607/CNB/650.

¹⁰⁹ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2020/120379/CNB/650, soubor CNB_.xls. Následně byl přehled sjednaných smluv doplněn o sloupec s pořadovým číslem každého úvěru, přijato dne 7.10.2020, č.j. 2020/124911/CNB/650, soubor CNB_.xls.

¹¹⁰ Kontrolované období je totožné jako u produktu Fajnpůjčka, tedy od 1.3.2020 do 31.8.2020.

¹¹¹ Datum, ke kterému účastník řízení vytvořil přehled všech smluv o spotřebitelských úvěrech Fajnpůjčka MAX uzavřených v kontrolovaném období.

¹¹² Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

¹¹³ Úvěrový případ _____ - č. smlouvy _____.

¹¹⁴ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹¹⁵ Úvěrový případ _____ - č. smlouvy _____.

¹¹⁶ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

4.	_____	28.4.2020	_____	3
5.	_____	7.5.2020	_____	1
6.	_____	12.5.2020	_____	1
7.	_____	8.6.2020	_____	1
8.	_____	30.6.2020	_____	1
9.	_____	7.7.2020	_____	1
10.	_____	24.7.2020	_____	2
11.	_____	4.8.2020	_____	1
12.	_____	20.8.2020	_____	1

- **Příjmy**

- Příjem zajišťující schopnost splácet úvěr

103. Při kontrole vzorku MAX se správní orgán zabýval zjištěním uvedeným výše v odst. 94. a násl. tohoto příkazu ve věci obecného postupu účastníka řízení při ověřování udržitelnosti příjmů žadatelů o úvěr, respektive zjišťování příjmu zajišťujícího schopnost žadatele splácet jednotlivé pravidelné splátky.
104. Kontrola dokumentace uložené v informačním systému FIS ukázala, že v 7 případech¹¹⁷ účastník řízení neměl k dispozici žádné podklady, ze kterých by mohl ověřit předpoklad udržitelnosti příjmu žadatele o úvěr po celou dobu splácení poskytovaného úvěru.
105. Účastník řízení měl nadto v úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ ze záznamu telefonického hovoru¹¹⁸ informaci, že pracuje čtyři měsíce a má uzavřenu pracovní smlouvu na dobu určitou v trvání jednoho roku, a přesto mu poskytl úvěr na dobu 18 měsíců, a dále rovněž u úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ měl ze záznamu telefonického hovoru¹¹⁹ informaci, že v dubnu 2020 uzavřel pracovní smlouvu na dobu určitou v trvání jednoho roku, a přesto mu poskytl úvěr na dobu 18 měsíců.
106. **Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení v 7 případech¹²⁰ ze vzorku Fajnpůjčka MAX nedisponoval takovými informacemi o příjmu žadatele, na základě kterých by mohl posoudit, zda je schopen splácet úvěr po celou dobu jeho trvání, přičemž ve 2 případech¹²¹ navíc ani nezohlednil informaci sdělenou žadatelem, že v průběhu splácení úvěru skončí jeho pracovní poměr uzavřený na dobu určitou.**

¹¹⁷ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____.

a _____ - č. smlouvy _____.

¹¹⁸ Přijato dne 30.11.2020, č.j. 2020/142848/CNB/650, soubor ______SC.mp3.

¹¹⁹ Přijato emailem dne 10.12.2020, evidováno pod č.j. 2020/147228/CNB/650, soubor ______KC.mp3.

¹²⁰ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹²¹ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

- **Výdaje**

107. Prostřednictvím kontroly vzorku Fajnpůjčka MAX správní orgán ověřil výše uvedená kontrolní zjištění týkající se obecného postupu účastníka řízení, viz odst. 94. – 97. tohoto Příkazu. Výdaji správní orgán rozumí veškeré výdaje žadatele o úvěr s výjimkou jeho finančních závazků uváděných v informačním systému v kartě zákazníka MAX v položce „splátky zápůjček/úvěrů“, popř. „splátky Fair Credit Czech s.r.o.“, které se v dokumentu Bonita zobrazují v položce „Splátky/půjčky/alimenty“.

- Minimální stanovené výdaje na žadatele (osobní výdaje)

108. Z dokumentace uložené v informačním systému FIS vyplývá, že účastník řízení v 8 případech¹²² započtl při posuzování úvěruschopnosti osobní výdaje, ve výši 3 410 Kč, tedy ve výši životního minima na jednotlivce dle ZZEM platné do 31.3.2020. V 7 případech¹²³ z nich byly úvěrové smlouvy uzavřeny po 1.4.2020. V těchto případech tedy osobní výdaje na žadatele započtené účastníkem řízení neodpovídaly ani životnímu minimu dle ZZEM, které po 1.4.2020 činilo 3 860 Kč. Nadto správní orgán je toho názoru, že pouhé převzetí životního minima bez ověření skutečné výše osobních výdajů, nemůže být samo o sobě považováno za přiměřené stanovení a zohlednění pravidelných osobních výdajů každého jednotlivého žadatele o úvěr.

109. **Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 8 případech¹²⁴ ze vzorku Fajnpůjčka MAX započtl jako osobní výdaje žadatele o úvěr paušálně stanovenou částku životního minima na jednotlivce podle ZZEM platnou do 31.3.2020 bez ověření skutečné výše těchto výdajů a nadto v 7 případech¹²⁵ z těchto 8 případů u úvěrů sjednaných po 1.4.2020 započtl výši osobních výdajů, která neodpovídala ani výši životního minima.**

- Minimální stanovené výdaje na bydlení

110. Z dokumentace uložené v informačním systému FIS k jednotlivým žadatelům o úvěr/úvěrovým případům ze vzorku Fajnpůjčka MAX vyplývá, že účastník řízení ve 2 případech¹²⁶ započtl při posuzování úvěruschopnosti minimální výdaje na bydlení ve výši 4 000 Kč bez zjištění a ověření jejich skutečné výše.

111. Konkrétně v úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ je v informačním systému FIS v kartě zákazníka MAX uvedeno, že je žadatelka vlastníkem nemovitosti na adrese _____. Z výpisů z bankovního účtu vedeného u _____ za období od 27.11.2019 do 31.12.2019 a od 30.12.2019 do 31.1.2020 jsou, pokud se týká výdajů na bydlení, patrné pouze částečné výdaje spojené s provozem nemovitosti ve výši

¹²² Úvěrové případy _____ – č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹²³ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹²⁴ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹²⁵ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹²⁶ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

1 122 Kč (____), resp. 4 025 Kč (____ 3 045 Kč a ____ 1 000 Kč). Správní orgán konstatuje, že z informačního systému FIS neplyne, že by účastník řízení řádně zjistil a ověřil skutečnou výši výdajů na bydlení žadatelky.¹²⁷

112. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ je v informačním systému FIS v kartě zákazníka MAX uvedeno, že je žadatel vlastníkem nemovitosti na adrese _____ . Z výpisů z bankovního účtu vedeného u _____ za únor a březen 2020 nejsou patrné žádné výdaje na bydlení. Z informačního systému FIS neplyne, že by účastník řízení zjišťoval skutečný typ bydlení tohoto žadatele a zjistil a ověřil z něho plynoucí výdaje.¹²⁸

113. **Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení ve 2 případech¹²⁹ ze vzorku Fajnpůjčka MAX započtl jako výdaje na bydlení paušálně stanovenou minimální částku 4 000 Kč bez ověření skutečné výše těchto výdajů.**

- Minimální stanovené výdaje na nezaopatřené dítě

114. Z dokumentace uložené v informačním systému FIS k jednotlivým žadatelům o úvěr/úvěrovým případům ze vzorku Fajnpůjčka MAX dále vyplývá, že účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti ve všech 6 případech¹³⁰ ze vzorku, kdy žadatel prohlásil, že má nezaopatřené dítě/děti, započtl paušálně stanovený minimální výdaj na jedno dítě ve výši 2 000 Kč bez ověření skutečných výdajů odpovídajících individuálním potřebám dítěte.¹³¹

115. **Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 6 případech¹³² ze vzorku Fajnpůjčka MAX započtl na každé prohlášené dítě žadatele paušálně stanovenou minimální částku 2 000 Kč bez ověření skutečné výše výdajů odpovídající individuálním potřebám dítěte.**

- Další zjištění v oblasti výdajů

116. U úvěrového případu _____ – č. smlouvy _____ z výpisů z účtu¹³³ vedeného u _____ za období od 4.12.2019 do 31.12.2019 a také od 6.1.2020 do 5.2.2020 jsou patrné opakované platby ve výši přesahující 13 000 Kč související s jeho účastí na hazardních hrách. Skutečnost, že žadatel je účastníkem hazardních her účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil.

¹²⁷ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____.

¹²⁸ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____.

¹²⁹ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹³⁰ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____.

Pozn. Správního orgánu: V informačním systému v kartě zákazníka MAX _____ je uveden počet nezaopatřených dětí nula a tomu odpovídá i nulový údaj v poli vyživovací povinnost nezaopatřené děti a poli Vyživovací povinnost v dokumentu Bonita. Účastník řízení nicméně dne 10.12.2020 (evidováno pod č.j. 2020/146833/CMN/650) na dotaz správního orgánu sdělil, že se jedná o chybný údaj v kartě zákazníka MAX, kde má být částka 2 000 Kč namísto pole Splátky zápůjček/úvěrů uvedena v poli Vyživovací povinnost nezaopatřené děti.

¹³¹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složky _____, _____, _____ a _____.

¹³² Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____.

¹³³ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubor _____ Výpis z účtu _____ .PDF, _____ Výpis z účtu _____ .PDF.

117. Na základě výše uvedeného zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 1 případě¹³⁴ ze vzorku Fajnpůjčka MAX nezohlednil při posuzování úvěruschopnosti skutečnost plynoucí z výpisů z bankovního účtu, že žadatel o úvěr je účastníkem hazardních her.

- **Závazky**

118. Účastník řízení při kontrole na místě dne 24.9.2020 sdělil¹³⁵, že finanční závazky žadatelů o úvěr ověřuje z výpisů z bankovních účtů a registru REPI¹³⁶. Správní orgán ověřil výpisy z bankovních účtů dostupných v informačním systému FIS a ze vzorku Fajnpůjčka MAX zjistil níže uvedená pochybení u 6 z nich.

119. **Tabulka č. 6 – Závazky**

Identifikační číslo Datum uzavření smlouvy	Jméno a příjmení žadatele	Výše splátek stávajících úvěrů započítaná při posuzování úvěruschopnosti	Výše splátek stávajících úvěrů dle VÚ žadatele a období	Výše načerpaných úvěrů dle VÚ žadatele a období
_____	_____	0 Kč	více než 14 000 Kč 12/2019 více než 13 000 Kč 1/2020	30 000 Kč 12/2019
_____	_____	10 000 Kč	více než 25 000 Kč 12/2019 více než 20 000 Kč 01/2020	7 000 Kč 1/2020
_____	_____	2 500 Kč	viz text pod tabulkou	0 Kč
_____	_____	6 518 Kč	více než 11 500 Kč 02/2020 více než 11 500 Kč 03/2020 více než 11 500 Kč 04/2020	0 Kč
_____	_____	10 000 Kč	viz text pod tabulkou	viz text pod tabulkou

¹³⁴ Úvěrový případ _____ – č. smlouvy _____.

¹³⁵ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č. j. 2020/128395/CNB/650, doručený dne 26.10.2020, č.j. 2020/132309/CNB/650.

¹³⁶ Registr platebních informací, který provozuje společnost CRIF – Registr platebních informací s.r.o., IČO: 057 75 809, se sídlem Štětškova 1638/18, 140 00 Praha 4.

_____	_____	_____	více než 15 000 Kč	3 000 Kč
4.8.2020	_____	15 000 Kč	05/2020	05/2020
			více než 40 000 Kč	17 000 Kč
			06/2020	06/2020

120. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ ze dne 3.3.2020 v informačním systému v kartě zákazníka MAX účastník řízení zaznamenal žádné splátky stávajících úvěrů a ani účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatelky žádné takové splátky nezapočetl, jak je patrné z nulového údaje u položky Splátky/půjčky/alimenty v dokumentu Bonita.¹³⁷ Na výpisech z bankovního účtu žadatelky vedeného u _____ však splátky úvěrů uvedeny jsou, a to v celkové výši přesahující 14 000 Kč za období od 27.11.2019 do 31.12.2019, navíc spolu s načerpaným úvěrem ve výši 30 000 Kč od společnosti _____ ze dne 18.12.2019, a v celkové výši přesahující 13 000 Kč za období od 30.12.2019 do 31.1.2020.¹³⁸ Účastník řízení však při posuzování úvěruschopnosti ke smlouvě č. _____ ze dne 3.3.2020 vůbec nezjistil a neověřil, zda již tyto úvěry byly splaceny, přesto je při posuzování úvěruschopnosti žadatelky o úvěr nezohlednil. Žadatelka též uvedla, že je vlastníkem nemovitosti na adrese _____, když účastník řízení neověřil, zda žadatelka (ne)splácí spotřebitelský úvěr na bydlení. Náhledem do katastru nemovitostí¹³⁹ dne 9.12.2020 správní orgán zjistil, že žadatelka je vlastníkem nemovitosti, na které vázne zástavní právo smluvní.
121. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ ze dne 4.3.2020 je v informačním systému v kartě zákazníka MAX u položky splátky zápůjček/úvěrů uvedena částka 10 000 Kč a stejnou částku použil účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatele, jak je patrné z položky Splátky/půjčky/alimenty v dokumentu Bonita.¹⁴⁰ Na výpisech z bankovního účtu žadatele vedeného u _____ jsou však uvedeny splátky stávajících úvěrů v celkové výši přesahující částku 25 000 Kč za období od 4.12.2019 do 31.12.2019 a v celkové výši přesahující částku 20 000 Kč za období od 6.1.2020 do 5.2.2020, navíc spolu s načerpaným úvěrem ve výši 7 000 Kč od společnosti _____ ze dne 16.1.2020.¹⁴¹
122. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ ze dne 28.4.2020 je v informačním systému v kartě zákazníka MAX u položky splátky zápůjček/úvěrů uvedena částka 2 500 Kč a stejnou částku použil účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatele, jak je patrné z položky Splátky/půjčky/alimenty v dokumentu Bonita.¹⁴² Výpis z bankovního účtu žadatele vedený u _____ za březen 2020 však obsahuje částku 13 094 Kč připsanou dne 20.3.2020 z účtu č. _____ s popisem „PŘEPLATEK + BONUSY ZA DOPLACENÍ _____ PŮJČKA“, která poukazuje na to, že žadatel měl

¹³⁷ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Karta zákazníka - Skóring_3841786.pdf a FIS zákazník _____ bonita.docx.

¹³⁸ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Výpis z účtu_3840144.PDF a _____ Výpis z účtu_3840145.PDF.

¹³⁹ Evidováno pod č.j. 2020/145603/CNB/650, soubor _____ Katastr nemovitostí.docx.

¹⁴⁰ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ .pdf a FIS zákazník _____ - bonita platná.docx.

¹⁴¹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Výpis z účtu_3836644.PDF a _____ Výpis z účtu_3836645.PDF.

¹⁴² Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubor FIS zákazník _____ bonita 23042020 1.docx.

sjednán úvěr u _____. V březnu 2020 na zmíněný účet odeslal platby v celkové výši 27 000 Kč, v únoru a lednu 2020 pak ve výši 8 000 Kč, resp. 2 900 Kč.¹⁴³ Další platba ve výši 3 000 Kč plánovaná na leden 2020 nebyla provedena. Z výpisu z bankovního účtu dále vyplynulo, že žadatel o úvěr měl u ____ buď další úvěry, a nebo refinancoval stávající úvěry u _____, nicméně účastník řízení informace žádným způsobem neproověřoval¹⁴⁴. Z výpisů z bankovního účtu žadatele vedeného u _____ za první tři měsíce roku 2020 jsou nadto patrné splátky úvěru ve výši 649 Kč společnosti _____, a to buď jako provedené platby v únoru a březnu, nebo v lednu jako platba neprovedená.

123. V úvěrovém případě _____ č. smlouvy _____ ze dne 12.5.2020 je v informačním systému v kartě zákazníka MAX u položky splátky zápůjček/úvěrů uvedena částka 6 518 Kč a stejnou částku použil účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatelky, jak je patrné z položky Splátky/půjčky/alimenty v dokumentu Bonita.¹⁴⁵ Tato částka odpovídá výši splátky hypotečního úvěru na výpisech z bankovního účtu žadatelky vedeného u _____ za únor, březen a duben 2020,¹⁴⁶ které však obsahují také vždy na tentýž účet odeslané platby s popisem „splátka spotřebitelského úvěru“ ve výši 5 315,79 Kč, 5 341,87 Kč, resp. 5 342 Kč, které účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatelky nezohlednil.
124. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ ze dne 8.6.2020 je v informačním systému v kartě zákazníka MAX u položky splátky zápůjček/úvěrů uvedena částka 10 000 Kč a stejnou částku použil účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatele, jak je patrné z položky Splátky/půjčky/alimenty v dokumentu Bonita.¹⁴⁷ Na výpisu z bankovního účtu žadatele vedeného u _____ (_____) za květen 2020 jsou však kreditní platby s označením „Čerpání úvěru“ v celkové výši přesahující 40 000 Kč, připsané z účtu č. _____, a k tomu debetní platby s označením „Splátka úvěru“ v celkové výši přesahující 20 000 Kč, odeslané na tentýž účet,¹⁴⁸ a také splátka úvěru ve výši 3 028 Kč společnosti _____. Výpis za duben 2020 pak obsahuje kreditní platbu s označením „Čerpání úvěru“ ve výši 2 000 Kč, přijatou z účtu č. _____, debetní platby s označením „Splátka úvěru“ ve výši 2 433,64 Kč, odeslanou na tentýž účet, a dále kreditní platbu ve výši 3 028 Kč od společnosti _____ a debetní platby stejné společnosti ve výši 3 156 Kč.¹⁴⁹

¹⁴³ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Výpis z účtu_3932962.pdf, _____ Výpis z účtu_3932963.pdf, _____ Výpis z účtu_3932964.pdf.

¹⁴⁴ Z výpisu z bankovního účtu žadatele vedený u _____ za měsíc březen 2020 je zřejmé, že po 20.3.2020, kdy byla podle poznámky půjčka u _____ doplacena, provedl na účet č. _____ další úhrady dne 23.3.2020 ve výši 3 000 Kč, dne 24.3.2020 ve výši 5 000 Kč, dne 26.3.2020 ve výši 4 000 Kč a dne 31.3.2020 ve výši 5 000 Kč, což by indikovalo tu skutečnost, že žadatel měl i po 20.3.2020 ještě další závazky u _____.

¹⁴⁵ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Karta zákazníka - Skóring_3961278.pdf a FIS zákazník _____ bonita.docx.

¹⁴⁶ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Výpis z účtu_3958848.png, _____ Výpis z účtu_3958849.png, _____ Výpis z účtu_3958850.png, _____ Výpis z účtu_3958851.png, _____ Výpis z účtu_3958852.png, _____ Výpis z účtu_3958853.png, _____ Výpis z účtu_3958854.png, _____ Výpis z účtu_3958855.png, _____ Výpis z účtu_3958856.png a _____ Výpis z účtu_3958857.png.

¹⁴⁷ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ pdf a FIS zákazník _____ bonita.docx.

¹⁴⁸ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_4001395.pdf.

¹⁴⁹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubor _____ Příjmy žadatele_4001394.pdf.

125. V úvěrovém případě _____ – č. smlouvy _____ ze dne 4.8.2020 je v informačním systému v kartě zákazníka MAX u položky splátky zápůjček/úvěrů uvedena částka 15 000 Kč a stejnou částku použil účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti žadatelky, jak je patrné z položky Splátky/půjčky/alimenty v dokumentu Bonita.¹⁵⁰ Výpis z účtu žadatelky u _____ za květen 2020 však obsahuje splátky úvěrů v celkové výši přesahující 15 000 Kč a načerpaný úvěr ve výši 3 000 Kč od společnosti _____ ze dne 28.5.2020. Z výpisu za červen 2020 pak plynou splátky úvěrů v celkové výši přesahující 40 000 Kč a dva načerpané úvěry v celkové výši 17 000 Kč od společnosti _____ ze dne 11.6.2020, resp. 24.6.2020.¹⁵¹ Účastník řízení přestože disponoval informací o splátkách úvěru z bankovního účtu za květen 2020, že tyto přesahují 40 000 Kč, tak při posuzování úvěruschopnosti ke smlouvě č. smlouvy _____ ze dne 4.8.2020 se spokojil s tvrzením žadatelky o úvěr o závazcích ve výši 15 000 Kč, aniž by toto tvrzení žadatelky o úvěr měl nějakým způsobem doložit doklady. Již na základě výpisů z bankovních účtů za květen 2020 a červen 2020 lze indikovat skutečnosti, že žadatelce o úvěr enormně narůstají splátky úvěrů, když řeší stávající dluhy jinými dluhy, čímž se postupně dostává do dluhové pasti. Není proto překvapením, že žadatelka o úvěr dne 11.1.2021 podala na sebe insolvenční návrh, jehož součástí je i nárok účastníka řízení na základě smlouvy č. _____ ze dne 4.8.2020 v celkové výši 49 326 Kč.¹⁵²

126. Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v 6 případech¹⁵³ ze vzorku Fajnpůjčka MAX při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil částky splátek jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů, případně výši splátek načerpaných úvěrů od jiných poskytovatelů nebo je nezohlednil v odpovídající výši, když měl informace o těchto závazcích k dispozici z předložených výpisů z účtů žadatelů o úvěr.

c) **Tetička**

127. Účastník řízení popsal postup vyhodnocení disponibilního příjmu takto: „Ze zaslaných dokumentů o příjmech a výdajích zkontrolujeme příjmy a výdaje žadatele o úvěr, které se aktualizují do Karty zákazníka, kde již žadatel o úvěr uvedl údaje o příjmech, výdajích a počtu vyživovaných dětí v rámci formuláře. Následně se spustí kalkulátor bonity, který vypočítá maximální možnou výši zápůjčky. Záznam je uložen ve formě printscreenu z excelové tabulky v kartě s názvem Soubory nebo přímo v sekci Informace o úvěru, a to dle přiloženého printscreenu. Dále je možné úvěrový limit ještě korigovat po spuštění lustrace v nebankovní-registr.cz.“¹⁵⁴

128. Z uvedeného vyplývá, že účastník řízení prováděl výpočet disponibilního příjmu žadatele v kalkulátoru bonity, což je soubor v programu MS Excel.

¹⁵⁰ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ .pdf a FIS zákazník _____ bonita.docx.

¹⁵¹ Pořízeno z informačního systému FIS, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143617/CNB/650, složka _____, soubory _____ Výpis z účtu_4105244.pdf a _____ Výpis z účtu_4105245.pdf.

¹⁵² Viz https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=B62A67318D7277DEE05333F21FAC81F5.

¹⁵³ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

¹⁵⁴ Přijato dne 13.11.2020, č. j. 2020/138013/CNB/650, soubor Vyhodnoceni_uveruschopnosti.pdf.

129. Ilustrativní příklad kalkulátoru bonity¹⁵⁵

Výše půjčky(jistina+poplatek)	Klient		2 760,0			
Celkový čistý příjem		12 334,0	0,0			
Životní minimum		3 860,0	0,0	Průměrný výdaj dítě	2110	
Celkové výdaje	minimum	3 000,00	1 000,0	Náklady predikce	9 080,0	
Celkové finanční závazky		6 000,00	0,0	Náklady klient	9 000,0	
Počet vyživovaných dětí		2	4 220,0			
Výdaje celkem		0	9 080,0		Ano	Ne
Je půjčka reálná?		Ano				
Kolik max. poskytneme?		3 254,0				

130. Účastník řízení na kontrole na místě dne 24.9.2020 sdělil¹⁵⁶, že položka Náklady predikce byla v kalkulátoru bonity vždy porovnávána s položkou Náklady klient (viz červeně označená část v ilustrativním příkladu výše), a v případě, že byly náklady predikce vyšší než náklady klienta, zahrnoval účastník řízení do výpočtu disponibilního příjmu náklady predikce, které se propsaly do položky Výdaje celkem.

131. Položka Náklady klient v kalkulátoru bonity obsahovala součet položek Celkové výdaje a Celkové finanční závazky.

132. *Náklady predikce*, resp. minimální výdaje stanovené účastníkem řízení byly tvořeny částkou 3 860 Kč odpovídající životnímu minimu jednotlivce dle ZŽEM a paušální částkou 1 000 Kč, kterou si účastník řízení stanovil na ostatní výdaje. V případě, že žadatel uvedl do úvěrové žádosti, že má nezaopatřené děti, počítal účastník řízení s částkou 2 110 Kč na každé nezaopatřené dítě.

133. Na kontrole na místě dne 24.9.2020 dále účastník řízení sdělil, že žadatel o úvěr musel doložit u on-line půjčky Tetička v případě, že má zdroj příjmů ze závislé činnosti, k posouzení úvěruschopnosti 2 výplatní pásky od zaměstnavatele nebo 1 výpis z bankovního účtu ne starší 30 dní nebo potvrzení o příjmu od zaměstnavatele.¹⁵⁷

134. Správní orgán je toho názoru, že jeden výpis z bankovního účtu nelze považovat za dostatečný doklad o příjmech žadatele o úvěr.

135. Účastník řízení dále sdělil,¹⁵⁸ že v úvěrové žádosti vyplňoval žadatel do souhrnné položky celkové měsíční výdaje jednou částkou všechny své pravidelné výdaje jako „nějaké výdaje na bydlení, atd., výdaje na stravu, prostě běžné výdaje“. Na dotaz správního orgánu, jaké

¹⁵⁵ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor Printscreen_kalkulator_bonity_____22042020.doc. Vysvětlivky: **Celkový čistý příjem** – příjem žadatele o úvěr, **Celkové výdaje** - obsahuje výdaje prohlášené žadatelem o úvěr v úvěrové žádosti, příp. zjištěné účastníkem řízení z dokladů; **Celkové finanční závazky** - obsahuje prohlášené stávající závazky žadatele o úvěr, příp. zjištěné účastníkem řízení z dokladů; **Náklady klient** je součtem Celkových výdajů a Celkových finančních závazků; **Náklady predikce** - minimální náklady na žadatele (ŽM na žadatele 3 860 Kč + 2 110 Kč na dítě, je-li to relevantní + paušální částka 1 000 Kč); **Výdaje celkem** - obsahuje výdaje, které byly započteny účastníkem řízení do hodnocení úvěruschopnosti, resp. do výpočtu disponibilního příjmu; **Kolik max. poskytneme?** - představuje disponibilní příjem, nebo-li rozdíl mezi Celkovým čistým příjmem žadatele a Výdaji celkem.

¹⁵⁶ Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2020, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor Kontrolní pohovor 24092020_2MP3, čas 2:43:39 - 2:44:50.

¹⁵⁷ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

¹⁵⁸ Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2020, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor Kontrolní pohovor 24092020_2MP3, čas 2:24:35 - 2:24:51.

doklady k výdajům účastník řízení od žadatele o úvěr požadoval, účastník řízení sdělil¹⁵⁹, že výdaje zjišťoval z výpisů z bankovního účtu a dále z prohlášené výše výdajů v žádosti o úvěr, a v případě, že žadatel neuvedl žádné výdaje nebo nepřiměřeně nízké výdaje, měl účastník řízení nastaveny minimální výdaje: „V případě, že kontrolovaná osoba nemá u žadatele o úvěr k dispozici výpis z bankovního účtu, použije do hodnocení úvěruschopnosti v žádosti prohlášené výdaje žadatele, které ale nesmí být nižší než systémově nastavené minimální výdaje.“¹⁶⁰

136. Ilustrativní příklad Žádosti o úvěr – část příjmy a výdaje

Příjmy a výdaje
Vaše měsíční příjmy a výdaje jsou pro nás důležité při schvalování půjčky.
To už je jen jeden z posledních kroků před podpisem smlouvy!

Čistý měsíční příjem: 30000 Kč
Součet všech vašich měsíčních příjmů

Celkové měsíční výdaje žadatele: 10000 Kč
Součet všech vašich měsíčních výdajů

Pravidelné měsíční splátky: 3000 Kč
Splátky za půjčky, pojištění, hypotéka

Počet vyživovaných dětí: 1

Pokračovat →

137. Z údajů vyplněných žadatelem při podání žádosti o úvěr účastník řízení nezjistil, jaká část souhrnné položky *celkové měsíční výdaje žadatele* byla tvořena výdaji na bydlení, osobními výdaji žadatele a příp. dalšími výdaji tak, aby tyto informace mohl jednotlivě ověřit a vyhodnotit jejich reálnost.

138. Dle Protokolu o průběhu kontroly na místě ze dne 24.9.2020 účastník řízení měl systémově nastaveny minimální výdaje pro případ, že žadatel uvede do úvěrové žádosti nepřiměřeně nízké výdaje nebo neuvede žádné výdaje. Tyto minimální výdaje žadatele o úvěr byly systémově nastaveny ve formě životního minima na žadatele a dále ve výši 2 110 Kč na každé dítě, které s žadatelem žije ve společné domácnosti bez ohledu na věk dítěte (částka 2 110 Kč byla účastníkem řízení stanovena jako průměr částek životního minima, které bylo dle zákona o životním minimu odstupňováno dle věku dětí) a dále částky 1 000 Kč na ostatní výdaje. Výdaje na bydlení žadatel o úvěr nedokládal a účastník řízení neměl stanovenou žádnou pevnou či minimální částku takového výdaje.¹⁶¹

139. Dále účastník řízení sdělil, že posuzoval finanční situaci pouze žadatele (bez partnera/manžela), ale zjišťoval počet dětí žijících ve společné domácnosti s žadatelem, které do hodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr zahrnoval.¹⁶²

¹⁵⁹ Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2020, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor Kontrolní pohovor 24092020_2MP3, čas 2:22:14 - 2:22:54.

¹⁶⁰ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručení dne 26.10.2020, pod č. j. 2020/132309/CNB/650.

¹⁶¹ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručení dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

¹⁶² Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručení dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

140. Účastník řízení tedy v případě, že žadatel o úvěr uvedl nulové výdaje nebo výdaje nižší než minimální výdaje, vycházel z těchto minimálních výdajů a skutečnou výši výdajů spotřebitele dále nezjišťoval a ani neověřoval.
141. Na kontrole na místě účastník řízení dále sdělil,¹⁶³ že co se týká závazků, vyplňoval žadatel v úvěrové žádosti do jedné souhrnné položky pravidelné měsíční splátky úvěrů, kam uvedl souhrnně splátky půjček, pojistky apod. Účastník řízení na dotaz správního orgánu, zda požadoval od žadatele nějaké doklady k doložení jeho prohlášených stávajících závazků, sdělil, že nepožadoval. Účastník řízení též doplnil, že pokud na výpisu z bankovního účtu splátky stávajících závazků zaznamenal, tak je přidával do karty klienta v informačním systému CLOUDCREDIT a pracoval s nimi při výpočtu bonity klienta. Účastník řízení dále doplnil, že do výpočtu bonity zahrnoval i splátky aktivních půjček z informačního systému FIS.¹⁶⁴
142. Účastník řízení tedy v případě, kdy neměl k dispozici výpis z účtu, který nutně nepožadoval, vycházel z deklarovaných údajů o závazcích spotřebitele, aniž by je řádně ověřoval náhledem do doložených dokladů či jiným vhodným způsobem (např. do registru/databáze dlužníků – k jedinému využívanému registru viz níže).
143. Účastník řízení na výzvu¹⁶⁵ správního orgánu sdělil¹⁶⁶, že v období od 1.3.2020 do 31.8.2020 spolupracoval v případě produktu on-line úvěr Tetička s jediným úvěrovým registrem, a to s registrem Nebankovní-Registr.cz, s.r.o., na základě smlouvy ze dne 1.4.2019. Tuto skutečnost potvrdil účastník řízení na kontrole na místě, když uvedl, že využíval u tohoto typu produktu pouze informace z Nebankovního registru.cz, kde zjišťoval především „celkové hodnocení osoby“ a využíval zjištěné hodnoty tzv. score, což byly hodnoty A, B, C, D nebo I. Kritériem pro zamítnutí úvěru byla pouze hodnota D. Dále účastník řízení z Nebankovního registru.cz zjišťoval informaci, zda žadatel nemá exekuce nebo insolvence.¹⁶⁷
144. Účastník řízení také sdělil, že u žadatelů o úvěr zjišťoval výsledek lustrace v Centrální evidenci exekucí, v Insolvenčním rejstříku, lustrace adresy žadatele a také lustrace v nebankovním registru (Nebankovní-Registr.cz, s.r.o.), když vše bylo uvedeno v jednom výstupu z nebankovního registru.¹⁶⁸
145. Z uvedeného plyne, že účastník řízení z používaného úvěrového registru zjišťoval kromě lustrace adresy žadatele, exekucí a příp. insolvence, pouze informace o hodnocení osoby/žadatele o úvěr jako „celkové hodnocení osoby“ a hodnoty tzv. score (A, B, C, D nebo I). Nemohl z něj však zjistit celkovou výši jednotlivých měsíčních splátek, tedy měsíční dluhovou zátěž, kterou pro spotřebitele splátky ostatních úvěrů představovaly. Účastník řízení tak ani nemohl pomocí informací z Nebankovní-Registr.cz, s.r.o. ověřovat výši prohlášených měsíčních závazků spotřebitele a informace získané z úvěrového registru tak efektivně využít v rámci posuzování úvěruschopnosti.

¹⁶³ Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2020, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor Kontrolní pohovor 24092020_2MP3, čas 2:24:35 - 2:24:59.

¹⁶⁴ Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2020, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 24092020_2MP3*, čas 2:29:19 - 2:30:03.

¹⁶⁵ Výzva k předložení podkladů ze dne 10.9.2020, č.j. 2020/111607/CNB/650.

¹⁶⁶ Přijato dne 24.9.2020, č. j.2020/120379/CNB/650, soubor *CNB_-_vyzva_c._1.pdf*.

¹⁶⁷ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený dne 26.10.2020, pod č. j. 2020/132309/CNB/650.

¹⁶⁸ Přijato dne 2.11.2020, č.j. 2020/134257/CNB/650, soubor *CNB_-_vyzva_c._4.pdf*.

146. Účastník řízení doložil¹⁶⁹ na výzvu¹⁷⁰ správního orgánu přehled poskytnutých on-line úvěrů Tetička za kontrolované období od 15.4.2020 do 31.8.2020.
147. Účastník řízení sjednal v kontrolovaném období celkem 2 446 smluv o spotřebitelském úvěru produktu on-line úvěr Tetička. Z toho 993 (41 %) prvních úvěrů a 1 453 (59 %) opakovaných úvěrů. V obdobném poměru byl vybrán i počet úvěrových případů do kontrolního vzorku (dále jen „vzorek Tetička“), u něhož byla provedena kontrola postupů účastníka řízení z hlediska naplňování zákonných požadavků na posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr.
148. **Tabulka č. 7 – Vzorek Tetička**

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření smlouvy	Pořadí úvěru
1.	_____	_____	22.4.2020	1
2.	_____	_____	30.4.2020	1
3.	_____	_____	5.5.2020	1
4.	_____	_____	22.5.2020	1
5.	_____	_____	16.6.2020	1
6.	_____	_____	2.7.2020	1
7.	_____	_____	24.7.2020	1
8.	_____	_____	13.8.2020	1
9.	_____	_____	22.4.2020	3
10.	_____	_____	23.4.2020	3
11.	_____	_____	24.4.2020	5
12.	_____	_____	4.5.2020	2
13.	_____	_____	12.5.2020	7
14.	_____	_____	13.5.2020	2
15.	_____	_____	17.6.2020	2
16.	_____	_____	22.6.2020	2
17.	_____	_____	14.7.2020	4
18.	_____	_____	14.7.2020	5
19.	_____	_____	18.8.2020	4
20.	_____	_____	20.8.2020	5

149. Správní orgán považuje vzorek Tetička za dostatečně reprezentativní, neboť v něm jsou

¹⁶⁹ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2020/120379/CNB/650, soubor CNB_.xls a následně byl přehled sjednaných smluv doplněn o sloupec s pořadovým číslem každého úvěru, přijato dne 7.10.2020, č.j. 2020/124911/CNB/650, soubor CNB_.xls.

¹⁷⁰ Výzva k předložení podkladů ze dne 10.9.2020, č.j. 2020/111607/CNB/650.

zastoupeny úvěrové smlouvy dle data uzavření za celé kontrolované období, tj. od 15.4.2020 do 31.8.2020. Smlouvy byly dále vybrány tak, aby se jednalo o první i následné smlouvy spotřebitele, aby byly zastoupeny smlouvy, které byly splaceny předčasně, v termínu i po termínu, smlouvy odprodané, aktivní, smlouvy s prodlouženou splatností úvěru a smlouvy, které byly předány k soudnímu vymáhání.

150. Pro správu a poskytování úvěrového produktu on-line úvěr Tetička je účastníkem řízení využíván informační systém CLOUDCREDIT.¹⁷¹ Z podkladů k vybranému vzorku Tetička, které správní orgán získal z informačního systému CLOUDCREDIT, byla provedena kontrola postupů účastníka řízení z hlediska naplňování zákonných požadavků na posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr.
151. Na kontrole na místě dne 24.9.2020 účastník řízení uvedl, že informační systém CLOUDCREDIT byl v kontrolovaném období propojen s informačním systémem FIS. Propojení bylo využíváno zejména pro získávání klientských dat v souvislosti se splácením Fajnpůjčky a Fajnpůjčky MAX. Tato data vstupovala do procesu posouzení úvěruschopnosti úvěru Tetička.¹⁷²
152. Dále jsou uvedeny konkrétní zjištění k jednotlivým úvěrovým případům:
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 22.4.2020¹⁷³
153. V tomto případě nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy ani výpisem z bankovního účtu ani jiným dokladem pro ověření výdajů žadatele o úvěr. Účastník řízení tak u _____ neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 30.4.2020¹⁷⁴
154. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelkou o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak u _____ neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 5.5.2020¹⁷⁵
155. V úvěrovém případě _____ také nebyly sdělené výdaje žadatelkou o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.

¹⁷¹ Přijato dne 1.10.2020, č.j. 2020/122414/CNB/650, soubor Navod_pro_pripojeni_do_informacnich_systemu_spolecnosti_Fair_Credit_Czech.pdf.

¹⁷² Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č. j. 2020/132309/CNB/650.

¹⁷³ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁷⁴ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁷⁵ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 22.5.2020¹⁷⁶
156. V úvěrovém případě _____ také nebyly sdělené výdaje žadatelkou o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 16.6.2020¹⁷⁷
157. V úvěrovém případě _____ také nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 2.7.2020¹⁷⁸
158. V úvěrovém případě _____ byly sice sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy podkladem. Avšak z doložených podkladů a nahrávky hovoru nevyplývá, že by účastník řízení zjistil a ověřil, zda má žadatel o úvěr jiné výdaje (např. jaké má osobní výdaje), než pouze výdaje za platby zahrnuté do SIPO. Operátorka účastníka řízení se pouze dotazovala na výdaje na bydlení a závazky, když jí žadatel o úvěr sdělil, že výdaje na bydlení jsou kolem 9 000 Kč za měsíc a závazky kolem 1 800 Kč.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 24.7.2020¹⁷⁹
159. V úvěrovém případě _____ byly v informačním systému CLOUDCREDIT uloženy 3 printscreeny obrazovky s přehledem transakcí z internetového bankovníctví od 21.5.2020 do 22.6.2020, z nichž 1 transakce je ve výši 22 376 Kč a jedná se o mzdu žadatelky, kterou účastník řízení zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti v kalkulátoru bonity.
160. Správní orgán konstatuje, že nelze za řádné a dostatečné doložení příjmů považovat přehled transakcí na bankovním účtu za jeden měsíc s informací pouze o výši jedné mzdy.
161. V tomto úvěrovém případě nebyly sdělené výdaje žadatelkou o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje a závazky.
162. Správní orgán dále zjistil, že _____ podala¹⁸⁰ dne 25.9.2020 návrh na povolení oddlužení, ze kterého bylo zjištěno, že žadatelka předtím, než sjednala s účastníkem řízení dne 24.7.2020 smlouvu o úvěru č. _____, měla sjednán závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 21.7.2020, jistina 12 725 Kč), závazek u společnosti _____

¹⁷⁶ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁷⁷ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁷⁸ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁷⁹ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁸⁰ Návrh na povolení oddlužení, č.j. 2020/145603/CNB/650, složka ______insolvence, soubor Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení.pdf.

_____ (smlouva uzavřena dne 20.1.2020, jistina 17 557,24 Kč), závazek u společnosti _____, (smlouva uzavřena dne 27.8.2019, jistina 27 944 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 27.8.2019, jistina 32 717 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 14.11.2019, jistina 26 698,66 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 21.5.2020, jistina 38 995,18 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 23.2.2020, jistina 62 244,11 Kč), závazek u společnosti -- _____ (smlouva uzavřena dne 4.6.2020, jistina 22 100 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 22.3.2019, jistina 226 182,57 Kč).¹⁸¹

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 13.8.2020¹⁸²

163. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulatoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 22.4.2020¹⁸³

164. V úvěrovém případě _____ se jednalo o 3. úvěr v pořadí, který ji byl účastníkem řízení poskytnut. V informačním systému CLOUDCREDIT byl uložen¹⁸⁴ částečný, 7 stran z 10 obsahující, výpis z bankovního účtu za leden 2020 a jeden úplný výpis z bankovního účtu za únor 2020.

165. Pokud jde o příjmovou stránku, tak účastník řízení zahrnul¹⁸⁵ do hodnocení úvěruschopnosti částku 12 334 Kč, což odpovídá příjmům doloženým na výpise z bankovního účtu za únor 2020, vedeného u společnosti _____, kde je zobrazena dávka Úřadu práce v _____ ve výši 10 000 Kč s popisem „RodP 1/20“ a dále mzda 2 334 Kč od společnosti _____.

166. V době podání úvěrové žádosti k úvěru ze dne 22.4.2020 nebylo zřejmé, zda bude i nadále trvat pracovní poměr žadatelky se společností _____ a o jaký druh pracovního vztahu se jednalo, když příjem na výpisu z bankovního účtu za leden 2020, vedeného u společnosti _____, byl ve výši 13 620 Kč s popisem „mzdy 12/2019“ a ve výpisu z bankovního účtu za únor 2020, vedeného u společnosti _____, byl příjem pouze ve výši 2 334 Kč (dále obdržela žadatelka o úvěr nemocenskou ve výši 804 Kč za období od 19.12. do 20.12.2019) a nadto účastník řízení měl informaci o tom, že žadatelka pobírá rodičovský příspěvek. V tomto případě je důvodná pochybnost o tom, že započtený

¹⁸¹ Přihlášky věřitelů veřejně dostupné v insolvenčním rejstříku na:

https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=AF7BD03566546EADE05333F21FAC39CD.

¹⁸² Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁸³ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁸⁴ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor 03D49B6C-8802-4635-8678-1176C875A2D9.jpg, 4AC48A90-46BC-471F-92C4-D57EE0F5C2B9.jpg, 30F23F16-3FEC-44CC-BD6F-8E39FBE89050.jpg, 741EBB88-24D2-465C-A06D-F6A00DDEE62E.jpg, 832E7965-FDDB-42CE-A94C-F7CCE1765EA3.jpg, A714B142-ACA6-460D-8846-E82612A885D8.jpg, D09C5DA1-FBD5-4790-B447-FE1F340B0B87.jpg; Vypis_z_uctu-2101382676_20200201-20200229_cislo-2.pdf.

¹⁸⁵ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor Printscreen_kalkulator_bonity______.22042020.doc.

příjem ve výši 2 334 Kč od společnosti _____ bude nadále trvat i následující měsíc, kdy měla žadatelka o úvěr ke dni 22.5.2020 splatit poskytnutý úvěr ve výši 2 750 Kč.

167. Účastník řízení zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti žadatelky náklady ze své predikce, resp. minimální výdaje ve výši 9 080 Kč (žadatelka a dvě nezaopatřené děti). A na základě výpočtu, podle kterého odečetl příjem ve výši 12 334 Kč od jím určených výdajů ve výši 9 080 Kč, dospěl k závěru, že je možno spotřebitelce poskytnout spotřebitelský úvěr ve výši 3 254 Kč. Na základě tohoto výpočtu účastník řízení spotřebitelce poskytl spotřebitelský úvěr ve výši 2 000 Kč, když měla do 22.5.2020 celkově uhradit 2 760 Kč.
168. Účastník řízení určil výši výdajů podle životního minima za jednoho dospělého člověka ve výši 3 860 Kč a za dvě děti ve výši 4 220 Kč a započel 1 000 Kč jako celkové výdaje. Avšak nutno zdůraznit, že životní minimum nezahrnuje nezbytné náklady na bydlení, jelikož životní minimum slouží pouze k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.¹⁸⁶ Účastník řízení ve výpočtu, že je možno spotřebitelce poskytnout spotřebitelský úvěr ve výši 3 254 Kč, vůbec nezahrnul ani sdělení žadatelky o závazcích ve výši 6 000 Kč a výdajích ve výši 3 000 Kč. Správní orgán má za nesporné, že v tomto konkrétním případě je celý výpočet účastníka řízení krajně nezodpovědný, když tento postup byl způsobilý k tomu, aby žadatelka a její děti neúměrně strádaly, když by ze zbylých peněz pro zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb (životního minima) musely být uhrazeny nezjištěné náklady na bydlení a celkové výdaje ve výši 9 000 Kč (výdaje ve výši 3 000 Kč a závazky ve výši 6 000 Kč).
169. Je tedy zjevné, že ani v tomto případě sdělené výdaje žadatelky o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, nebyly doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje. Nad to v tomto konkrétním případě se účastník řízení nezabýval ani tím, zda nadále trval pracovní poměr žadatelky u společnosti _____, přestože skutečnosti zjištěné z výpisů z bankovního účtu za leden 2020 a únor 2020 způsobovaly důvodnou pochybnost o schopnosti žadatelky spotřebitelský úvěr ke dni 22.5.2020 splatit.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 23.4.2020¹⁸⁷
170. V úvěrovém případě _____ se jednalo o 3. úvěr v pořadí, přičemž za dokumenty svědčící o doložení příjmů žadatele lze v informačním systému CLOUDCREDIT považovat pouze výpis z bankovního účtu za říjen 2019. Výpis z bankovního účtu tohoto stáří není aktuálním dokladem o stávajících výdajích žadatele z období podání úvěrové žádosti k úvěru.
171. Ani v tomto úvěrovém případě proto nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.

¹⁸⁶ Viz <https://www.mpsv.cz/zivotni-a-existencni-minimum>.

¹⁸⁷ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 24.4.2020¹⁸⁸
172. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy v plné výši žádným podkladem, když doložil pouze výdaje v podobě závazků ve výši 1 800 Kč, avšak žadatel o úvěr sdělil, že výdaje činí 3 000 Kč a závazky 4 100 Kč. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.
173. Správní orgán dále zjistil, že _____ podal dne 24.6.2020 návrh na povolení oddlužení, ze kterého bylo zjištěno, že žadatel předtím, než sjednal s účastníkem řízení dne 24.4.2020 smlouvu o úvěru č. _____, měl sjednán závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 20.2.2019, jistina 273 815,84 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 18.4.2017, jistina 242 461,15 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 2.1.2020, jistina 27 437,74 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 31.3.2020, jistina 19 983,55 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 8.1.2020, jistina 8 946 Kč), závazek u společnosti _____, smlouva uzavřena dne 23.4.2020, jistina 50 000 Kč, závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 19.10.2017, jistina 63 720 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 14.11.2019, jistina 16 026,45 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 26.2.2020, jistina 28 961,21 Kč), závazek u společnosti _____ (smlouva uzavřena dne 29.6.2019, jistina 58 004,28 Kč).¹⁸⁹
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 4.5.2020¹⁹⁰.
174. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 12.5.2020¹⁹¹
175. U úvěrového případu _____ se jednalo o 7. úvěr v pořadí, přičemž v informačním systému CLOUDCREDIT byl uložen¹⁹² výpis z bankovního účtu za listopad 2019 a únor 2020. Doklady tohoto stáří nejsou aktuálními doklady o příjmech a výdajích žadatelky o úvěr za období bezprostředně předcházející podání žádosti o úvěr.
176. Avšak přestože nelze tyto doklady akceptovat z důvodu jejich neaktuálnosti pro posouzení úvěruschopnosti k úvěrové smlouvě č. _____, která byla uzavřena dne 12.5.2020, tak měly skutečnosti vyplývající z těchto výpisů z bankovního účtu vést účastníka řízení k velké obezřetnosti. Z výpisu z bankovního účtu za listopad 2019 vyplývá, že žadatelka o úvěr

¹⁸⁸ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁸⁹ Návrh na povolení oddlužení, č.j. 2020/145603/CNB/650, složka ______insolvence, soubor *Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení.pdf*.

¹⁹⁰ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁹¹ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁹² Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor *Vypis_z_uctu_____z_20191130.pdf, Vypis_z_uctu_1146692163_z_20200229.pdf*.

provedla platby za jiné závazky ve výši 29 852 Kč a načerpala nové závazky ve výši 34 100 Kč. Ve výpisu za únor 2020 již vyplývá, že dluhová spirála žadatelky o úvěr nabrala na intenzitě, když provedla platby jiných závazků ve výši 48 914 Kč a načerpala nové závazky ve výši 135 000 Kč. Podstatné pochybnosti o bonitě žadatelky o úvěr z výpisu z bankovního účtu za únor 2020 lze vysledovat zejména na základě té skutečnosti, že žadatelka o úvěr prokazatelně řeší předchozí dluhy novými dluhy. Konkrétně dne 4.2.2020 načerpala úvěr ve výši 105 000 Kč od společnosti _____, a ihned na to tentýž den odešlo 10 odchozích plateb o celkové výši přes 57 tis. Kč, když jedna identifikovaná platba ve výši 17 264 Kč byla poukázána na účet účastníka řízení. O dva dny později žadatelka poukázala další platbu ve výši 31 650 Kč společnosti poskytující úvěry na kamali.cz, když tentýž den načerpala další úvěr ve výši 30 000 Kč od společnosti ThePay.cz, s.r.o. A toto vše v době, kdy její počáteční zůstatek na bankovním účtu činil – 85,77 Kč a její jediný příjem byl do 6.2.2020 ve výši 12 837 Kč. Je zjevné, že žadatelka o úvěr měla velké problémy splácet své předchozí závazky již v době před 12.5.2020, avšak tyto skutečnosti vyplývající z předchozích žádostí o úvěr účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil a ještě při poskytnutí úvěru žadatelce dne 12.5.2020 se spokojil s jejími sděleními o výdajích bez požadavku na doložení podkladů. Nakonec žadatelka o úvěr podala dne 8.3.2021 na sebe insolvenční návrh.¹⁹³ Z insolvenčního návrhu a přihlášek pohledávek vyplývá, že takovým způsobem vůči žadatelce účastník řízení postupoval opakovaně dokud se nedostala žadatelka do dluhové pasti, když do insolvenčního řízení přihlásil pohledávku ve výši 37 358 Kč na základě další smlouvy ze dne 28.7.2020.

177. Nelze opomenout ani tu skutečnost, že z bankovního účtu za listopad 2019 a únor 2020 vyplývá, že dne 11.11.2019 byl uskutečněn trvalý příkaz ve výši 11 700 Kč s popisem „Poplatky“, když tento samý trvalý příkaz byl realizován i dne 12.2.2020. Účastník řízení vůbec nezjišťoval, zda tento pravidelný výdaj, u něhož by se dalo domnívat, že by mohl být např. za bydlení, byl aktuální i ke dni 12.5.2020, když se spokojil pouze se sdělením žadatelky o úvěr, že její výdaje jsou 3 000 Kč a závazky 20 000 Kč.

178. A proto ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelkou o úvěr, resp. výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem, když výpisy z bankovního účtu za listopad 2019 a únor 2020 nelze považovat za aktuální. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje a vycházel jen z výdajů deklarovaných spotřebitelem.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 13.5.2020¹⁹⁴

179. Informační systém CLOUDCREDIT obsahoval doklad¹⁹⁵ o zvýšení starobního důchodu žadatelky od 1.1.2020 a výplatní pásku za duben 2020, na níž je informace, že se jedná o dohodu o pracovní činnosti. Účastník řízení zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti žadatelky o úvěr v kalkulátoru bonity¹⁹⁶ i tuto mzdu.

180. Účastník řízení z jednoho dokladu o příjmu (výplatní pásky za duben 2020) nemohl ověřit,

¹⁹³ Viz https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=BB.

¹⁹⁴ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁹⁵ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor Výstižek (2).jpg.

¹⁹⁶ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor Printscreen_kalkulator_bonity_13052020.doc.

zda tento příjem žadatelky o úvěr trval v době podání úvěrové žádosti a zda bude trvat i v měsíci, kdy má být úvěr splacen, a proto správní orgán takové ověření příjmu týkající se dohody o pracovní činnosti považuje za nedostatečné.

181. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelkou o úvěr, resp. výdaje a závazky zahrnuté do kalkulatoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě vycházel jen z výdajů deklarovaných spotřebitelem, které nijak neověřoval, a to ani u výdaje na bydlení, ani u dalších výdajů.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 17.6.2020¹⁹⁷

182. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly prohlášené výdaje, resp. celkové výdaje zahrnuté do kalkulatoru bonity doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje. Z doložených podkladů ani nevyplývá, že by účastník řízení zjišťoval, zda žadatel nesplácí jiné závazky než pouze závazek ve výši 2 183 Kč u účastníka řízení, který byl zahrnut do posouzení úvěruschopnosti.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 22.6.2020¹⁹⁸

183. Z dokladů uložených pod záložkou Soubory v informačním systému CLOUDCREDIT k doložení výdajů žadatele ke 2. úvěru¹⁹⁹ v pořadí lze akceptovat výpis z bankovního účtu za květen 2020.²⁰⁰ Do hodnocení úvěruschopnosti, resp. do kalkulatoru bonity zahrnul²⁰¹ účastník řízení náklady predikce, resp. minimální výdaje ve výši 9 080 Kč (žadatel a dvě nezaopatřené děti).

184. Dle výpisu z bankovního účtu²⁰² žadatel načerpal v květnu 2020 úvěry ve výši 8 000 Kč (_____ a _____) a uhradil splátky závazků ve výši nejméně 9 000 Kč (_____, _____). Účastník řízení do hodnocení úvěruschopnosti, resp. do kalkulatoru bonity zahrnul²⁰³ závazky pouze ve výši 1 800 Kč. Nebyly nad to zjištěny výdaje na bydlení.

185. Ani v úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje zahrnuté do kalkulatoru bonity, doloženy žádným podkladem, když sdělené celkové výdaje ve výši 4 400 Kč z předloženého výpisu z bankovního účtu za květen 2020 nelze identifikovat. Účastník řízení ani v tomto úvěrovém případě neověřoval výdaje na bydlení. Z doložených podkladů ani nevyplývá, že by účastník řízení zjišťoval, zda žadatel nesplácí jiné závazky než pouze sdělený závazek ve výši 1 800 Kč, přestože z výpisu z bankovního účtu za květen 2020 byly zřejmé načerpané krátkodobé spotřebitelské úvěry

¹⁹⁷ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁹⁸ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

¹⁹⁹ První úvěr v pořadí byl sjednán dne 25.3.2020 a k výdajům byl v informačním systému CLOUDCREDIT doložen pouze jeden výpis z bankovního účtu a to za únor 2020. V případě prvního úvěru daného žadatele u kontrolované osoby nelze za řádné a dostatečné doložení výdajů považovat výpis z bankovního účtu za jeden měsíc.

²⁰⁰ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č. j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor 2020000005.pdf.

²⁰¹ Přijato dne 13.11.2020, č. j. 2020/138013/CNB/650, soubor Bod_vyzvy_2_3_4_zaznam_z_logu_kalkulator_bonity.pdf.

²⁰² Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č. j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor 2020000005.pdf.

²⁰³ Přijato dne 13.11.2020, č. j. 2020/138013/CNB/650, soubor Bod_vyzvy_2_3_4_zaznam_z_logu_kalkulator_bonity.pdf.

ve výši 8 000 Kč.

- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 14.7.2020²⁰⁴
186. V úvěrovém případě _____ nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity, doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje a vycházel tak jen z výdajů deklarovaných spotřebitelem.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 14.7.2020²⁰⁵
187. V úvěrovém případě _____ také nebyly prohlášené výdaje, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje a vycházel jen z výdajů deklarovaných spotřebitelem.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 18.8.2020²⁰⁶
188. V úvěrovém případě _____ také nebyly sdělené výdaje žadatelem o úvěr, resp. celkové výdaje a závazky zahrnuté do kalkulátoru bonity doloženy žádným podkladem. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě neověřoval ani výdaje na bydlení, ani další výdaje včetně závazků žadatele o úvěr a vycházel jen z výdajů deklarovaných spotřebitelem.
- _____ – smlouva č. _____ uzavřena dne 20.8.2020²⁰⁷
189. V úvěrovém případě _____, u níž se jedná o 5. úvěr v pořadí, k němuž z dokladů uložených pod záložkou Soubory v informačním systému CLOUDCREDIT lze akceptovat výpis z bankovního účtu za červen 2020.²⁰⁸ Do hodnocení úvěruschopnosti, resp. do kalkulátoru bonity zahrnul účastník řízení náklady predikce, resp. minimální výdaje ve výši 6 970 K určené na základě minimálního životního minima (žadatelka a jedno nezaopatřené dítě), aniž by ověřoval výdaje sdělené žadatelkou o úvěr.
190. Dle výpisu z bankovního účtu za červen 2020 načerpala žadatelka úvěry v celkové výši 33 000 Kč (_____, resp. _____, _____) a uhradila splátky úvěrů ve výši nejméně 24 000 Kč (součástí je splátka úvěru u účastníka řízení Fajnpůjčka MAX ve výši 3 999 Kč). Dle kalkulátoru bonity zahrnul²⁰⁹ účastník řízení do výpočtu disponibilního příjmu závazky pouze ve výši 4 000 Kč, což by odpovídalo pouze výši závazku z úvěrového produktu Fajnpůjčka MAX Plus.²¹⁰

²⁰⁴ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

²⁰⁵ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

²⁰⁶ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

²⁰⁷ Viz DVD „Podklady“: \SPIS S-NP-2020_00533_CNB_651\34 až 36_38_a_39 CD k vypálení\36_2020_143618_CNB_650_Tetička vzorek úvěrových případů_____.

²⁰⁸ Pořízeno z informačního systému CLOUDCREDIT, evidováno dne 2.12.2020, č.j. 2020/143618/CNB/650, složka _____, soubor STM_CZ610600000000212853777_20200626_2020000006 1.pdf.

²⁰⁹ Přijato dne 13.11.2020, č.j. 2020/138013/CNB/650, soubor Bod_vyzvy_2_3_4_zaznam_z_logu_kalkulator_bonity.pdf.

²¹⁰ První úvěr v pořadí byl sjednán dne 23.3.2020 a k závazkům byl v informačním systému CLOUDCREDIT doložen pouze výpis z bankovního účtu za únor 2020. Nicméně v informačním systému FIS byly doloženy doklady k úvěrovému produktu Fajnpůjčka MAX Plus, a to výpisy z bankovního účtu za červen, červenec a srpen 2019.

191. Při posuzování úvěruschopnosti účastník řízení zohlednil celkové výdaje včetně závazků 6 970 Kč, když tyto určil na základě životního minima pro jednu dospělou osobu a dítě ve výši 5 970 Kč a jím určených celkových výdajů ve výši 1 000 Kč (v kalkulátoru bonity uvedeno jako „Náklady predikce“). Avšak účastník řízení nezjistil a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti náklady na bydlení, jelikož životní minimum nezahrnuje nezbytné náklady na bydlení, když životní minimum slouží pouze k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.²¹¹ A zejména nezjistil a nezohlednil při posuzování úvěruschopnosti měsíční splátky načerpaných závazků patrných z bankovního účtu za červen 2020 v celkové výši 33 000 Kč. Účastník řízení tak ani v tomto úvěrovém případě řádně nezjišťoval a neověřoval výdaje na bydlení a ani další výdaje včetně závazků žadatele o úvěr.

Právní kvalifikace

192. Účastník řízení má povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, které stanoví povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.

193. Účastník řízení má povinnost zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých žadatelů o úvěr, následně tyto informace vyhodnocovat a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení žadatelů o úvěr, resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespoléhat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích).²¹²

194. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 téhož zákona.

195. **Správní orgán na základě výše uvedených skutkových zjištění má za prokázané, že účastník řízení, tím, že**

a) v období od 2.3.2020²¹³ do 30.8.2020²¹⁴ v celém vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajn půjčka²¹⁵ poskytl

²¹¹ Viz <https://www.mpsv.cz/zivotni-a-existencni-minimum>.

²¹² Srovnej: Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1.4.2015, sp. zn. 1 As 30/2015 (Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními“. K tomu více rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18.12.2014, C - 499/13, CA Consumer Finance SA.

²¹³ Dne 2.3.2020 byla uzavřena ze vzorku smluv týkajících se produktu Fajn půjčka první smlouva č. _____ se spotřebitelem _____.

²¹⁴ Dne 30.8.2020 byla uzavřena ze vzorku smluv týkajících se produktu Fajn půjčka poslední smlouva č. _____ se spotřebitelkou _____.

²¹⁵ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____.

spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka nevyhodnocoval udržitelnost příjmu žadatele po celou dobu předpokládaného trvání smluvního vztahu,
- v 5 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²¹⁶ nebyl řádně doložen pravidelný měsíční příjem/část měsíčního příjmu žadatele, který byl zohledněn při posouzení úvěruschopnosti,
- ve 2 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²¹⁷ zohlednil ve výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita vyšší příjmu, která neodpovídala doloženým podkladům,
- ve 4 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²¹⁸ zohlednil ve výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita příjem, který nemůže sloužit k úhradě měsíčních splátek sjednaných ve smlouvě o úvěru,
- ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka zohlednil pouze prohlášenou výši osobních výdajů a příp. prohlášenou výši výdajů na nezaopatřené dítě/děti žijících ve společné domácnosti,
- v 6 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²¹⁹ neověřil výši výdajů na bydlení,
- ve 4 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²²⁰ neověřil prohlášenou výši dalších typů výdajů zaznamenaných v kartě zákazníka,
- ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka neověřoval výši měsíčních závazků žadatele,

č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____,
_____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____,
_____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____,
_____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²¹⁶ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ -
č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²¹⁷ _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²¹⁸ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____
a _____ - č. smlouvy _____.

²¹⁹ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ -
č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____).

²²⁰ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____
- č. smlouvy _____.

- v 1 případě ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²²¹ řádně nezohlednil při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita výši zjištěných závazků z doložených dokumentů,
- ve 2 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²²² řádně nezohlednil při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita výši stávajících závazků ze smluv o úvěru, které byly uzavřeny u účastníka řízení,
- v 6 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²²³ neověřil informaci o probíhajícím exekučním řízení proti žadateli o úvěr a nezjistil případnou výši měsíční úhrady žadatele v rámci takového řízení, v důsledku čehož nebyly tyto závazky zohledněny při výpočtu použitelného příjmu v dokumentu Bonita,
- v 5 případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka²²⁴ nezjistil a neověřil stávající závazky žadatelů, čímž nezjistil skutečné finanční zatížení těchto žadatelů, a v dokumentu Bonita výrazně podhodnotil výši stávajících závazků při výpočtu použitelného příjmu,

b) v období od 3.3.2020²²⁵ do 20.8.2020²²⁶ v celém vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²²⁷ poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- v 7 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²²⁸ neměl k dispozici žádné podklady, ze kterých by mohl ověřit předpoklad udržitelnosti příjmu žadatele o úvěr po celou dobu splácení poskytovaného úvěru a ve 2 případech²²⁹ z těchto 7 případů nezohlednil sdělenou informaci žadatelem, že v průběhu splácení úvěru dojde k uplynutí doby, kterou měl žadatel

²²¹ _____ – č. smlouvy _____.

²²² _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²²³ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²²⁴ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²²⁵ Dne 3.3.2020 byla uzavřena ze vzorku smluv týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX první smlouva č. _____ se spotřebitelkou _____.

²²⁶ Dne 20.8.2020 byla uzavřena ze vzorku smluv týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX poslední smlouva č. _____ se spotřebitelem _____.

²²⁷ _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____.

²²⁸ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²²⁹ _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

ujednanou v pracovní smlouvě,

- v 8 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²³⁰ započel jako osobní výdaje žadatele o úvěr paušálně stanovenou částku životního minima na jednotlivce podle ZŽEM platnou do 31.3.2020 bez ověření skutečné výše těchto výdajů a nadto v 7 případech²³¹ z těchto 8 u úvěrů sjednaných po 1.4.2020 započel výši osobních výdajů, která neodpovídá ani výši životního minima,
- ve 2 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²³² započel jako výdaje na bydlení paušálně stanovenou minimální částku 4 000 Kč bez ověření skutečné výše těchto výdajů,
- v 6 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²³³ započel na každé prohlášené dítě žadatele paušálně stanovenou minimální částku 2 000 Kč bez ověření skutečné výše výdajů odpovídající individuálním potřebám dítěte,
- v 1 případě ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²³⁴ nezohlednil při posuzování úvěruschopnosti skutečnost plynoucí z výpisů z bankovního účtu, že žadatel o úvěr je účastníkem hazardních her,
- v 6 případech ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX²³⁵ při posuzování úvěruschopnosti nezohlednil částky splátek jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů, případně výši splátek načerpaných úvěrů od jiných poskytovatelů nebo je nezohlednil v odpovídající výši, když měl informace o těchto závazcích k dispozici z předložených výpisů z účtů žadatelů o úvěr,

c) v období od 22.4.2020²³⁶ do 20.8.2020²³⁷ v celém vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²³⁸ poskytl spotřebitelské

²³⁰ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²³¹ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²³² _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²³³ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____).

²³⁴ _____ – č. smlouvy _____.

²³⁵ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____).

²³⁶ Dne 22.4.2020 byla uzavřena ze vzorku smluv týkajících se produktu Tetička první smlouva č. _____ se spotřebitelem _____.

²³⁷ Dne 20.8.2020 byla uzavřena ze vzorku smluv týkajících se produktu Tetička poslední smlouva č. _____ se spotřebitelkou _____.

²³⁸ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____.

úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- v 1 případě ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²³⁹ neměl dostatečné podklady k ověření prohlášeného příjmu žadatele o úvěr,
- ve 2 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴⁰ nebyl příjem žadatele o úvěr doložen řádně a dostatečně v takové výši, v jaké byl zohledněn při posouzení úvěruschopnosti,
- v 19 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴¹ neověřil výši výdajů na bydlení podle aktuálního dokladu v době podání žádosti o úvěr,
- ve 13 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴² neměl sdělené další výdaje²⁴³ žadatele o úvěr doložené výpisem z bankovního účtu či jiným dokladem pro ověření ostatních výdajů žadatele o úvěr,
- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴⁴ nebyly doložené doklady dostačující pro řádné ověření dalších výdajů²⁴⁵ žadatele o úvěr,
- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴⁶ byly výdaje žadatele o úvěr doloženy aktuálním výpisem z bankovního účtu, přesto zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti v kalkulátoru bonity náklady predikce, resp. minimální výdaje,
- v 11 úvěrových případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴⁷ vycházel při hodnocení

_____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²³⁹ _____ – č. smlouvy _____.

²⁴⁰ _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴¹ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴² _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴³ Další výdaje žadatele o úvěr vyjma výdajů na bydlení.

²⁴⁴ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴⁵ Další výdaje žadatele o úvěr vyjma výdajů na bydlení.

²⁴⁶ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴⁷ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____.

úvěruschopnosti z prohlášené výše závazků, aniž by informací o existenci a výši závazků žadatele ověřil dokladem ze strany žadatele o úvěr či jiným relevantním způsobem,

- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴⁸ vycházel při hodnocení úvěruschopnosti z prohlášené výše závazků, neboť závazky byly ze strany žadatele o úvěr doloženy nedostatečně anebo nebyly doloženy aktuálním dokladem a nebyly ani ověřeny jiným relevantním způsobem,
- ve 3 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁴⁹, u nichž byly závazky žadatele prohlášeny ve výši, která odpovídala výši u něho vedených souběžných závazků, neověřil primárně od žadatele, ale ani jiným relevantním způsobem, existenci případných dalších závazků těchto žadatelů,
- ve 2 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁵⁰ disponoval informacemi o závazcích, resp. dlužích žadatele o úvěr patrných z doložených výpisů z bankovního účtu, avšak tyto závazky řádně nevyhodnotil a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti v kalkulátoru bonity,
- ve 2 případech ze vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička²⁵¹ řádně nezjistil, neověřil a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti existující úvěry u jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů,

porušil povinnost podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

Ad výrok (ii)

Právní úprava

196. Ustanovení § 15 ZSÚ stanovuje účastníkovi řízení jakožto nebankovnímu poskytovateli spotřebitelských úvěrů povinnost zavést a udržovat pravidla a postupy, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelských úvěrů, a která jsou přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti účastníka řízení, a která zajišťují řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru.

197. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ výše uvedená povinnost zahrnuje taktéž pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.

_____, _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴⁸ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁴⁹ _____ – č. smlouvy _____, _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁵⁰ _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

²⁵¹ _____ – č. smlouvy _____ a _____ – č. smlouvy _____.

198. Podle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
199. Pravidla a postupy zavedené za účelem ověřování úvěruschopnosti spotřebitele musí být ze strany účastníka řízení upravena tak, aby naplňovaly jednotlivé zákonné požadavky ve smyslu ustanovení § 84 a násl. ZSÚ.
200. Ustanovení § 84 odst. 1 ZSÚ přitom mimo jiné stanoví povinnost pro poskytovatele spotřebitelského úvěru před posouzením úvěruschopnosti spotřebitele podle § 86 ZSÚ zveřejnit nebo spotřebiteli sdělit, jaké informace a doklady pro jejich ověření musí spotřebitel poskytovateli poskytnout za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti. Tyto informace musí být přiměřené a nezbytné.
201. Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru se dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle § 15 ZSÚ.

Zjištění správního orgánu včetně vyjádření správního orgánu

202. Povinnost zavést pravidla a postupy pro posouzení úvěruschopnosti představuje povinnost promítnout tato pravidla a postupy do vnitřních předpisů účastníka řízení, přičemž ten má povinnost tato pravidla a postupy nejen zavést, ale i udržovat a fakticky uplatňovat, respektive tuto skutečnost zabezpečit u svých pracovníků, za účelem naplnění povinnosti posoudit úvěruschopnost každého žadatele o spotřebitelský úvěr v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru. Očekávání správního orgánu týkající se nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti jsou popsány v dohledovém benchmarku č. 3/2016²⁵².
203. Ve vnitřním předpise Směrnice č. 17/2018 - Pravidla posuzování úvěruschopnosti (dále jen „Směrnice – posuzování úvěruschopnosti“) pro skupinu úvěrů Fajnpůjčka a Fajnpůjčka MAX si v kapitole 2. Fyzické opatření Podkladů a podkapitole 2.1 Dokumenty k opatření ²⁵³ stanovil, že bude příjem ze zaměstnání ověřovat následovně: *„Zaměstnání – bankovní výpisy dokládající příjmy obdržené za období posledních tří měsíců nebo výplatní pásky za období posledních tří měsíců, alternativně k výplatním páskám může Žadatel předložit potvrzení o příjmech za období posledních tří měsíců vystavené zaměstnavatelem. Žadatel předkládá pracovní smlouvu nebo dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPČ, DPP), a to pro ověření zaměstnavatele, rozsahu úvazku a na jakou dobu je smlouva uzavřena. OZ pořizuje kopie alespoň z jednoho typu dokumentů prokazujících příjmy za období posledních tří měsíců a ověřuje pracovní smlouvu.“*
204. U výdajů na bydlení v podkapitole 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti stanovil, že výdaje na bydlení mohou být prokázány předložením originálů či kopií těchto dokumentů:

²⁵² Ke dni vydání tohoto příkazu dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf.

²⁵³ V kontrolovaném období od 1.3.2020 do 31.8.2020 byl účinný vnitřní předpis Směrnice č. 17/2018 - Pravidla posuzování úvěruschopnosti verze 04, který byl účinný od 30.8.2019, a vnitřní předpis Směrnice č. 17/2018 - Pravidla posuzování úvěruschopnosti verze 05, který byl účinný od 25.6.2020. Avšak jelikož níže uvedené články jsou v obou verzích totožné, tak správní orgán pro zjednodušení uvádí jen „Směrnice – posuzování úvěruschopnosti“.

„a) Nájemní smlouva – doklad o pronájmu nemovitosti a výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. OZ ověřuje tyto typy dokumentů prokazujících výdaje za období posledních tří měsíců.

b) Podnájemní smlouva – doklad o podnájmu nemovitosti a výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. OZ ověřuje tyto typy dokumentů prokazujících výdaje za období posledních tří měsíců.

c) Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva (SIPO) – platbami formou SIPO může být hrazeno např. nájemné, voda, plyn, elektřina, televizní poplatky, kabelová televize, stavební spoření, životní pojištění atd. OZ ověří tento typ dokladu a zároveň výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. OZ ověřuje tyto typy dokumentů prokazujících výdaje za období posledních tří měsíců.

d) Výdaje spojené s provozem nemovitosti – pokud nejsou tyto náklady placeny formou SIPO, doklad prokazující výši plateb za pronájem, podnájem, vodu, plyn, elektřinu, televizní poplatky aj. a výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. OZ ověřuje tyto typy dokumentů prokazujících výdaje za období posledních tří měsíců.“

205. U osobních výdajů v podkapitole 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti stanovil, že se ověřují „výpisem z bankovního účtu – osobními výdaji se rozumí výdaje za telefon, jídlo, léky, dopravu, oblečení. OZ ověří výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. OZ ověřuje tyto typy dokumentů prokazujících výdaje za období posledních tří měsíců.“
206. K závazkům v podkapitole 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti stanovil, že se uzavřené úvěry ověřují: „Smlouva o uzavřeném úvěru – smlouva o jakémkoliv uzavřeném úvěrovém produktu (spotřebitelský úvěr, hypoteční úvěr, úvěr ze stavebního spoření aj.) a výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. OZ ověřuje tyto typy dokumentů prokazujících výdaje za období posledních tří měsíců.“
207. V kapitole 1. Základní pravidla a postup posuzování úvěruschopnosti a podkapitole 1.2 Postup při posuzování úvěruschopnosti Směrnice – posuzování úvěruschopnosti je uvedeno: „Osobou odpovědnou za získání informací od Žadatele je OZ. OZ zajistí, že Žadatel zcela vyplní Kartou zákazníka – Žádost o spotřebitelský úvěr, a že Žadatel doloží relevantní dokumenty prokazující jeho příjmy a výdaje. OZ fotokopie relevantních Podkladů předává elektronickou cestou do Centra zpracování.“
208. V úvodu kapitoly 2. Fyzické opatření Podkladů Směrnice – posuzování úvěruschopnosti je uvedeno: „OZ opatří veškeré aktuální dokumenty, které jsou potřebné ke zjištění osobních a finančních poměrů Žadatele, a které mu Žadatel předloží před uzavřením Smlouvy.“
209. V kapitole 1. Základní pravidla a postup posuzování úvěruschopnosti a podkapitole 1.2 Postup při posuzování úvěruschopnosti Směrnice – posuzování úvěruschopnosti je uvedeno: „Poté, co OZ předá Podklady do Centra zpracování, se v Centru zpracování vyhodnocuje věrohodnost Podkladů (probíhá ověření Podkladů).“
210. V kapitole 4. Prověřování Žadatele o Úvěr Tetička a proces schvalování Směrnice – posuzování úvěruschopnosti je uvedeno, že „při prověřování Žadatelů o Úvěr on-line Tetička je třeba zkontrolovat úplnost údajů a dokumentů poskytnutých Žadatelem a zohlednit údaje sdělené Žadatelem (výše příjmů, významné smluvní závazky, rodinný stav, počet dětí, způsob bydlení) a vyhodnotit životní náklady Žadatele.“

a) Udržování postupů a pravidel posuzování úvěruschopnosti u produktu Fajnpůjčka

211. Účastník řízení v rámci kontroly sdělil²⁵⁴, že nepožaduje doložení prohlášené výše osobních výdajů žadatele. Účastník řízení k dokládání výše osobních výdajů žadatele, příp. osob, které jsou závislé výživou na žadateli, sdělil, že (i) nevychází z normativně stanovené výše nákladů na úhradu osobních výdajů, ani nemá nastavenou minimální hranici výše osobních výdajů na žadatele, příp. další vyživované osoby, (ii) obchodní zástupce při stanovení výše tohoto typu výdaje vychází ze své empirické zkušenosti, resp. vyhodnocuje, zda deklarovaná výše osobních výdajů je přiměřená potřebám žadatele o úvěr a jeho rodinné situaci (iii) obecně je akceptována částka cca 4 000 Kč/měsíčně na žadatele.
212. Tento sdělený postup byl následně ověřen v praxi, když bylo zjištěno, že účastník řízení ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka zohlednil prohlášenou výši osobních výdajů a příp. prohlášenou výši výdajů na nezaopatřené dítě/děti žijících ve společné domácnosti.
213. Účastník řízení však byl podle podkapitoly 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti povinen ověřit osobní výdaje na základě výpisu z bankovního účtu za období posledních tří měsíců.
214. K závazkům účastník řízení sdělil, že v případech, kdy žadatel o úvěr prohlásí existenci stávajících závazků, tak jsou obvykle dokládány smlouvou o úvěru, případně splátkovou kartou nebo jiným dokladem prokazujícím finanční závazek. Z dokladů o finančních závazcích nejsou obvykle pořizovány kopie a účastník řízení ve většině případech dokladem o finančních závazcích žadatele o úvěr nedisponuje.
215. Správní orgán ve všech případech ze vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka zjistil, že účastník řízení neověřoval výši měsíčních závazků žadatele.
216. Podle podkapitoly 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti byl obchodní zástupce účastníka řízení povinen ověřit závazky na základě smlouvy a výpisů z bankovního účtu za období posledních tří měsíců, když byl povinen opatřit veškeré aktuální dokumenty, které jsou potřebné ke zjištění osobních a finančních poměrů žadatele.
217. Podle kapitoly 1. Směrnice – posuzování úvěruschopnosti žadatel byl povinen doložit relevantní dokumenty prokazující jeho příjmy a výdaje, když obchodní zástupce účastníka řízení fotokopie relevantních podkladů byl povinen předat elektronickou cestou do Centra zpracování.
218. Obchodní zástupci účastníka řízení a zaměstnanci Centra zpracování tedy postupovali v rozporu s vnitřním předpisem Směrnice – posuzování úvěruschopnosti, když nepožadovali kopie dokladů o osobních výdajích a závazcích, a když vyhodnocení úvěruschopnosti bylo provedeno na základě deklarované výše osobních výdajů a závazků, aniž by k tomu byly k dispozici patřičné doklady podle Směrnice – posuzování úvěruschopnosti. Správní orgán má za to, že zde zcela selhala kontrola obchodních zástupců ze strany pracovníků na pozici obchodních manažerů a oblastních ředitelů, kteří byli podle Směrnice – posuzování

²⁵⁴ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený ČNB s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650 a záznam z kontrolního pohovoru ze dne 24.9.2019, č.j. 2020/145600/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 24092020_2.MP3*, čas 00:57:45 – 1:03:20.

úvěruschopnosti povinni verifikovat zaslané podklady obchodním zástupcem účastníka řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že zaměstnanci na pozicích obchodních manažerů a oblastních ředitelů nedisponovali doklady o osobních výdajích a závazcích, tak nemohli řádně provést verifikaci informací. Bez dokladů nemohli zjistit, zda se v Kartě zákazníka – Žádosti o spotřebitelský úvěr / osobním profilu oproti podkladům vyskytují rozdíly. Nutno zdůraznit, že se nejednalo o jednotlivé pochybení účastníka řízení, ale o systematické pochybení, když byly zjištěny nedostatky v opatřování dokladů, které byly potřebné ke zjištění osobních výdajů a závazků žadatele podle Směrnice – posuzování úvěruschopnosti, v celém vzorku 30 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka.

b) Udržování postupů a pravidel posuzování úvěruschopnosti u produktu Fajnpůjčka MAX

219. Ze vzorku 12 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Fajnpůjčka MAX správní orgán zjistil, že účastník řízení v 8 případech²⁵⁵ započtl jako osobní výdaje žadatele o úvěr paušálně stanovenou částku životního minima na jednotlivce podle ZŽEM platnou do 31.3.2020 bez ověření skutečné výše těchto výdajů.
220. V tomto případě účastník řízení systematicky postupoval v rozporu s podkapitolou 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti, když byl povinen osobní výdaje zjistit a ověřit na základě výpisu z bankovního účtu za období posledních tří měsíců, nikoliv automaticky stanovit na základě výše životního minima.

c) Udržování postupů a pravidel posuzování úvěruschopnosti u produktu Tetička

221. Směrnice – posuzování úvěruschopnosti je ve věci produktu Tetička poměrně zmatečná. Např. v kapitole 1.1 Základní pravidla a postup posuzování úvěruschopnosti a v kapitole 2. Fyzické opatření Podkladů je stanoveno ověření příjmů a osobních výdajů žadatele o úvěr na základě výpisů z bankovního účtu za období posledních tří měsíců. Avšak podle kapitoly 4. Prověřování Žadatele o Úvěr Tetička a proces schvalování je třeba zohlednit údaje sdělené žadatelem o úvěr. Účastník řízení při kontrole na místě sdělil²⁵⁶, že posuzování úvěruschopnosti se řídí vnitřním předpisem Směrnice – posuzování úvěruschopnosti pouze podpůrně, když se posuzování úvěruschopnosti řídí především vnitřním předpisem 39. Proces on-line úvěr Tetička²⁵⁷. Z odst. 4.7. vnitřního předpisu 39. Proces on-line úvěr Tetička vyplývá, že se při posuzování úvěruschopnosti zohlední veškeré uvedené výdaje žadatele, a pokud je nevedl, tak se doplní minimální fixně stanovené výdaje a životní minimum, případně minimum na dítě. V odst. 2 vnitřního předpisu 39. Proces on-line úvěr Tetička stanovil, že doložení příjmu se požaduje doložení dvou posledních výplatních pásek nebo posledního kompletního výpisu z účtu (s viditelným příjmem) nebo potvrzení o příjmu (max. 30 dní staré).
222. Správní orgán v případě produktu Tetička zjistil, že účastník řízení v kontrolovaném období

²⁵⁵ Úvěrové případy _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____, _____ - č. smlouvy _____ a _____ - č. smlouvy _____

²⁵⁶ Protokol o průběhu kontroly na místě dne 24.9.2020, č.j. 2020/128395/CNB/650, doručený ČNB s elektronickým podpisem kontrolované osoby dne 26.10.2020, pod č.j. 2020/132309/CNB/650.

²⁵⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor 39_ Proces_on-line_uver_Teticka.pdf.

od 15.4.2020²⁵⁸ do 31.8.2020 požadoval po žadateli k doložení příjmů formou výpisu z bankovního účtu pouze jeden výpis, zjišťoval výdaje souhrnnou položkou, což účastníku řízení neumožňovalo řádně ověřit jednotlivé složky výdajů, nepožadoval doložení výdajů na bydlení, nepožadoval od žadatele o úvěr doložení stávajících závazků. Tato zjištění byla také ověřena na vzorku 20 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Tetička.²⁵⁹ Avšak podle podkapitoly 2.1 Směrnice – posuzování úvěruschopnosti na ověření příjmů namísto výpisu z bankovního účtu za jeden měsíc byl povinen požadovat výpisy z bankovního účtu za období posledních tří měsíců, osobní výdaje byl povinen ověřit na základě výpisů z bankovního účtu za období posledních tří měsíců, výdaje na bydlení byl povinen ověřit na základě nájemní či podnájemní smlouvy, SIPA atd. a stávající závazky na základě Smlouvy o uzavřeném úvěru a výpisů z bankovního účtu za období posledních tří měsíců.

223. V případě produktu Tetička správní orgán dále zjistil, že účastník řízení umožňoval spotřebitelům i tzv. prodloužení doby splatnosti²⁶⁰. Účastník řízení uvedl, že v případě prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru není prováděno posouzení úvěruschopnosti, a sice z důvodu krátkodobosti produktu a následné krátkodobosti prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru a doplnil, že v případě prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru spotřebitel nepředkládá žádné doklady²⁶¹.
224. Uvedené sdělení účastníka řízení potvrzuje i provedená analýza vzorku Tetička, neboť v informačním systému CLOUDCREDIT u žádného z 10 úvěrových případů ze vzorku Tetička, kterým byla doba splatnosti úvěru alespoň jednou prodloužena, neobsahoval žádné dokumenty či jiné podklady prokazující, že úvěruschopnost spotřebitele byla odpovědným pracovníkem účastníka řízení před prodloužením doby splatnosti znovu posouzena. Z čl. 5.1. Smlouvy o zápůjčce a dále dle bodů 4.1. a 4.2. Všeobecných obchodních podmínek vyplývá, že podá-li spotřebitel žádost o prodloužení doby splatnosti úvěru, má účastník řízení možnost volného uvážení, zda této žádosti vyhoví či nikoliv.
225. Z dokumentace předložené²⁶² účastníkem řízení během kontroly vyplývá, že prodloužil v kontrolovaném období splatnost celkem 668 z 2 446 poskytnutých spotřebitelských úvěrů týkajících se produktu Tetička, přičemž z 993 spotřebitelských úvěrů, které byly v kontrolovaném období sjednány jako první úvěr žadatele, byla prodloužena doba splatnosti úvěru alespoň jedenkrát ve 312 případech a z 1 453 následných (opakovaných) úvěrů byla doba splatnosti úvěru prodloužena alespoň jedenkrát ve 356 případech. V 286 případech byla splatnost spotřebitelských úvěrů prodloužována opakovaně. Celkový počet prodloužení splatnosti spotřebitelských úvěrů byl 1 214.
226. Z výše uvedeného zjištění vyplynulo, že účastník řízení nezavedl pravidla a postupy

²⁵⁸ Účastník řízení byl sice vyzván k předložení přehledu poskytnutých úvěrů za kontrolované období od 1.3.2020 do 31.8.2020, avšak produkt Tetička byl v nabídce po ukončení pilotního provozu od 15.4.2020, proto správní orgán pro produkt Tetička stanovil kontrolované období od 15.4.2020 do 31.8.2020.

²⁵⁹ Viz kapitola Ad výrok (i) a podkapitola c) Tetička, odst. 127. – 191. tohoto příkazu.

²⁶⁰ U vzorku Tetička byla doba splatnosti úvěru v období do 31.8.2020 prodloužena alespoň jednou v 10 případech (_____, č. smlouvy _____, ze dne 30.4.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 16.6.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 24.7.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 23.4.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 24.4.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 4.5.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 12.5.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 13.5.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 22.6.2020; _____, č. smlouvy _____, ze dne 14.7.2020).

²⁶¹ Přijato 18.12.2020, č.j. 2020/150303/CNB/650, soubor Pruvodni_dopis_9_.pdf.

²⁶² Přijato dne 7.10.2020, pod č.j. 2020/124911/CNB/650, soubor CNB_.xlsx.

pro případy, kdy a jak při odložené platbě posuzovat úvěruschopnost spotřebitele, respektive jeho schopnost úvěr splácet.

Stanovisko správního orgánu včetně právní kvalifikace

227. Účastník řízení má podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost zavést a udržovat postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru. Mezi ně patří dle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ i postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
228. Správní orgán je toho názoru, že dotčená ustanovení kladou požadavek, jak na formální nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti ve vnitřních předpisech účastníka řízení, tak i na dodržení materiální podstaty dotčených povinností, resp. uplatňování nastavených pravidel a postupů, které vedou k naplňování požadavků ustanovení § 86 a násl. ZSÚ.
229. Výše uvedená skutková zjištění dokazují, že účastník řízení nezavedl a neudržoval v kontrolovaném období od 1.3.2020 do 31.8.2020 pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
230. **Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení nesplnil požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když**
- v období od 1.3.2020²⁶³ do 31.8.2020²⁶⁴ u produktu Fajnpůjčka a Fajnpůjčka MAX neudržoval zavedená pravidla a postupy pro zjištění a ověření příjmů, výdajů a závazků žadatelů o úvěr, které byly stanoveny vnitřním předpisem Směrnice – posuzování úvěruschopnosti a dále ani nezavedl jiná přiměřená a účinná pravidla a postupy pro hodnověrné osvědčení splnění povinnosti řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů,
 - v období od 15.4.2020²⁶⁵ do 31.8.2020²⁶⁶ u produktu Tetička nezavedl a neudržoval přiměřená a účinná pravidla pro posuzování úvěruschopnosti týkající se zjištění a ověření příjmů, výdajů a závazků žadatelů o úvěr, a to i ve vztahu k odložené platbě,
- a tím porušil povinnost podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.**

²⁶³ Začátek kontrolovaného období.

²⁶⁴ Konec kontrolovaného období.

²⁶⁵ Účastník řízení byl sice vyzván k předložení přehledu poskytnutých úvěrů za kontrolované období od 1.3.2020 do 31.8.2020, avšak produkt Tetička byl v nabídce po ukončení pilotního provozu od 15.4.2020, proto správní orgán pro produkt Tetička stanovil kontrolované období od 15.4.2020 do 31.8.2020.

²⁶⁶ Konec kontrolovaného období.

Sankce

231. Účastník řízení se shora popsanými jednáními dopustil přestupků podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ a podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.
232. Za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu až do výše 20 000 000 Kč.
233. Za přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 20 000 000 Kč.
234. V souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona je sankce při projednání více přestupků téhož pachatele ve společném řízení ukládána podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. A proto správní orgán toto uzavírá tak, že za výše specifikované přestupky lze uložit pokutu podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ do výše 20 000 000 Kč.
235. Ustanovení § 158 ZSÚ stanoví, že přestupky podle tohoto právního předpisu projednává Česká národní banka.
236. K možné liberaci účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že mu není známo, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupku zabránil.
237. Přestupkový zákon umožňuje uložení alternativních druhů trestů (např. napomenutí) a popř. modifikaci trestu (např. podmíněně upuštění od uložení správního trestu). S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, však nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu. Jako nejefektivnější prostředek, který zajistí splnění individuálně a generálně preventivního i represivního účelu sankce, se v daném případě jeví uložení pokuty.
238. Při stanovování výše pokuty se správní orgán řídil zásadami uvedenými v ustanovení § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil podle ustanovení § 38 téhož zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 39 a ustanovení § 40 téhož zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
239. V souladu se zásadou individualizace správního trestu musí výměra pokuty odpovídat okolnostem a zvláštnostem případu. Současně musí ukládaná pokuta vést k naplnění obou jejích účinků, tedy účinku preventivního a represivního.
240. Co se týče **následků**, resp. účinků způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku zákazníkům či nikoli, škodlivý následek netvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností ve vztahu k zákazníkům za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku není podmínkou pro vznik odpovědnosti za deliktní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost. Správní orgán proto vznik škody nezkoumal a při úvaze o výši pokuty zároveň tuto

skutečnost zohlednil, tj. že nebyla prokázána škoda způsobená zákazníkům účastníka řízení. Závažným následkem porušení právních předpisů účastníkem řízení je tedy již samotné ohrožení zájmů na ochraně majetku zákazníků, zájem na rovných podmínkách hospodářské soutěže, narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry jednotlivých subjektů v tento trh. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace zprostředkování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou.

241. Ke **způsobu spáchání přestupků a okolnostem**, za nichž byly spáchány, může správní orgán uvést v rámci posuzování způsobu porušení jednotlivých ustanovení zákona, že k porušení došlo omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl) účastníka řízení, když si jeho protiprávnosti vzhledem ke svým odborným znalostem měl být účastník řízení vědom. Dále vzal správní orgán ve prospěch účastníka řízení **jako polehčující okolnosti** v úvahu, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno a účastník řízení nebyl za žádný přestupek trestán. Jako další polehčující okolnost správní orgán spatřuje v tom, že účastník řízení seznámil správní orgán s tím, že zjedná nápravu zjištěných nedostatků ve své činnosti v návaznosti na provedenou kontrolu.²⁶⁷ **Přítěžující okolností** na straně účastníka řízení je potom vícečinný souběh 2 přestupků z oblasti jednání se žadateli o úvěr a postupů a pravidel, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Správní orgán též přihlédl k tomu, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností po období 5 měsíců.
242. Správní orgán uvádí **k povaze činnosti** účastníka řízení, že tento je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, přičemž tuto činnost vykonává za účelem podnikání a tvorby zisku. Účastník řízení tak podnikání vykonává v postavení nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů, ve kterém se dopustil výše uvedených přestupků, které jsou předmětem tohoto správního řízení. Na základě výše uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky a s přihlédnutím k závažnosti přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, jakož i relevantním polehčujícím a přítěžujícím okolnostem, jsou dány důvody pro uložení pokuty v první polovině zákonného rozpětí. V rámci této poloviny zákonného rozpětí pak správní orgán přihlédl zejména ke skutečnosti, že nebylo prokázáno, že by klientům byla jeho jednáním způsobena jakákoli škoda popř., že by si na jeho jednání klienti sami stěžovali. Ovšem zároveň správní orgán přihlédl k tomu, že systém poskytování půjček účastníkem řízení je nastaven na získávání peněz z té nejrizikovější skupiny obyvatel, a to, že účastník řízení nedostatečně prověřuje úvěruschopnost svých klientů, což může vést k tomu, že jednotliví spotřebitelé mohou spadnout do dluhových pastí, kdy nebudou následně schopni poskytnuté úvěry splácet. V rámci dolní poloviny zákonného rozpětí pak správní orgán přihlédl k dále uvedeným majetkovým poměrům účastníka řízení a rozhodl stanovit pokutu ve výši 3 000 000 Kč. Uvedená pokuta odráží skutkové okolnosti posuzovaných přestupků a poslední známé majetkové poměry účastníka řízení.

243. Správní orgán při určení výše pokuty přihlédl též ke skutečnosti, že v kontrolovaném období

²⁶⁷ Viz DVD „Podklady“: složky „Fair Credit Czech - nápravná opatření“, „Nápravná opatření doručeno 07042021“, „Nápravná opatření_3“. Správní orgán dodává, že přijatá opatření vzal na vědomí a zohlednil je jako polehčující okolnost při ukládání sankce, avšak skutečné uvedení představených opatření do praxe by mohla prověřit jen následná kontrola správního orgánu.

od 1.3.2020 do 31.8.2020 poskytl 13 162 úvěrů Fajnpůjčka a 457 žádostí o ně zamítl, když celková suma jistin poskytnutých Fajnpůjček byla 259 023 000 Kč. Suma celkových částek ke splacení, tvořených poměrnými částmi jistiny, úroku, administrativního poplatku, odměny za hotovostní inkaso a případného pojištění úvěru, byla 480 993 390 Kč. Na úrocích a poplatcích tedy spotřebitelé měli zaplatit 221 970 390 Kč.²⁶⁸

244. U produktu Fajnpůjčka MAX účastník řízení poskytl v kontrolovaném období od 1.3.2020 do 31.8.2020 370 těchto úvěrů a 1 955 žádostí o ně zamítl, když suma jistin poskytnutých úvěrů byla 16 915 000 Kč. Suma celkových částek ke splacení, tvořených poměrnými částmi jistiny, úroku a administrativního poplatku, byla 32 532 600 Kč. Na úrocích a poplatcích tedy spotřebitelé měli zaplatit 15 617 600 Kč.²⁶⁹

245. U produktu Tetička účastník řízení v kontrolovaném období od 15.4.2020 do 31.8.2020²⁷⁰ poskytl 2 446 těchto úvěrů a 9 450 žádostí o ně zamítl, když suma jistin poskytnutých úvěrů v kontrolovaném období byla 14 452 500 Kč. Suma celkových částek ke splacení, tvořených jistinou a administrativním poplatkem, byla 19 356 910 Kč. Na poplatcích tedy spotřebitelé měli zaplatit 4 904 410 Kč.²⁷¹

246. V této souvislosti se pak správní orgán dále pokusil zjistit z veřejně dostupných zdrojů²⁷² majetkové poměry sankcionovaného subjektu, tj. ze sbírky listin zjistil správní orgán informace o stavu hospodaření účastníka řízení za rok 2020. K datu 31.12.2020 činila výše vlastního kapitálu účastníka řízení 75 177 tis. Kč a čistý obrat za uvedené účetní období byl ve výši 698 472 tis. Kč. Z Výroční zprávy za rok 2021²⁷³ správní orgán zjistil, že výše vlastního kapitálu ke dni 31.12.2021 činila 64 869 tis. Kč a čistý obrat za uvedené účetní období byl ve výši 596 895 tis. Kč. Uložená pokuta je pak v dolní polovině zákonem vymezeného rozpětí a dosahuje 15 % maximální výše pokuty a je tedy přiměřená majetkovým poměrům účastníka řízení. Správní orgán je proto toho názoru, že uložená výše pokuty nebude mít takový dopad do majetkové sféry účastníka řízení, aby byl znemožněn nebo ohrožen jeho další provoz. Z výše uvedených důvodů považuje správní orgán uloženou peněžitou pokutu 3 000 000 Kč za přiměřenou a odpovídající zjištěné situaci. S ohledem na všechny tyto skutečnosti uložil správní orgán pokutu ve shora uvedené výši.

247. Správní orgán je toho názoru, že výše uvedeným postihem účastníka řízení bude naplněn účel sankce jak represivní, tj. postihnout účastníka řízení za spáchání přestupků, tak preventivní ve smyslu individuální prevence, tj. zabránit účastníku řízení v pokračování v jednání vedoucím ke spáchání přestupku do budoucna a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval, čímž lze předejít případnému vzniku škody na zákaznickém majetku. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako závažné přestupky, jejichž následkem je uložení peněžitého postihu.

248. Ustanovení § 90 odst. 1 přestupkového zákona ve spojení s ustanovením § 150 odst. 1

²⁶⁸ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2021/120379/CNB/650, soubor CNB_.xlsx. Záložka Seznam Fajnpůjčka.

²⁶⁹ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2021/120379/CNB/650, soubor CNB_.xlsx. Záložka Seznam Fajnpůjčka MAX.

²⁷⁰ Účastník řízení byl sice vyzván k předložení přehledu poskytnutých úvěrů za kontrolované období od 1.3.2020 do 31.8.2020, avšak produkt Tetička byl v nabídce po ukončení pilotního provozu od 15.4.2020, proto správní orgán pro produkt Tetička stanovil kontrolované období od 15.4.2020 do 31.8.2020.

²⁷¹ Přijato dne 24.9.2020, č.j. 2021/120379/CNB/650, soubor CNB_.xlsx. Záložka Seznam Tetička.

²⁷² Viz <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=70596042&subjektId=910929&spis=1123441>.

²⁷³ Viz DVD „Podklady“: soubor „2021_FCC_Vyrocní_zprava_vc._UZ_a_Zpravy_auditora.pdf“.

správního řádu umožňuje správnímu orgánu v řízení z moci úřední uložit povinnost formou písemného příkazu, a to jako první úkon v řízení. Správní orgán přistoupil k vydání příkazu, neboť v tomto případě považuje skutková zjištění za dostatečná, a ze všech výše uvedených důvodů rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

POUČENÍ

Proti tomuto příkazu lze podat odpor podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. V případě podání odporu správní orgán poučuje účastníka řízení v souladu s ustanovením § 80 odst. 2 přestupkového zákona o jeho právu požádat o konání ústního jednání. Správní orgán není návrhem účastníka řízení ve věci konání ústního jednání vázán a ústní jednání nařídí, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, nebo pro uplatnění práv účastníka řízení.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky